

Liceul Mătășari

Strada Principală, nr. 203, loc. Mătășari, jud. Gorj

NR. 4 / DECEMBRIE, 2023

Revistă cultural-științifică

E-mail:

cenaclulaurulnegru@yahoo.com

liceulmatasari.ro

ISSN 2784 – 0109

ISSN-L 2784 – 0107

AURUL NEGRU

Colectivul de redacție:

Coordonatorul revistei: Cățăgoi Laura Anca

<p>Director: Iliescu Vasile Director adjunct: Udriștioiu Aneta Redactor sef: Purdescu Monica Tehnoredactare: Negomireanu Curelea Nicolae Claudiu Grafică: Purcel Ion Redactori secțiune profesori: Dobromirescu Alin, Purdescu Claudiu, Boiangiu Irina, Udriștioiu Alina</p>	<p>Redactor coordonator secțiune elevi: Roman Anca Redactori secțiune elevi: Blendea Raul, Elena Sorina Bădăi, Zoican Ana-Maria</p>
<p>Secțiune profesori: Tematica ediției De la creație la știință</p>	<p>Secțiune elevi: Eseu. Creație.</p>

Colectivul de redacție, proprietarii site-ului sau colaboratorii logistici nu pot fi trași la răspundere pentru încălcarea drepturilor de autor, orice articol reprezentând creația și contribuția proprie a autorilor la procesul educațional.

CUPRINS

Secțiune profesori

Tematica ediției a IV-a : Tradiție și evoluție

De la creație la știință

Proză. Mariana Bendou – <i>Colindul Bunelului</i>	3
Poezie. Mariana Bendou – <i>De sărbători. Povestea iernii. Fetița și iarna.</i>	4
Cântec de stea cules de scriitorul Vasile Rușeți – <i>Colo sus mai sus de soare</i>	5
Poezie. Udriștioiu Alina – <i>Femeia</i>	7
Vasile Rușeți și Mariana Bendou – <i>Tradiția colindeților în satul Corobăi, județul Gorj</i>	7
Vasile Rușeți – <i>Nicolae Labiș - cel mai mare tânăr poet al românilor</i>	10
Cățăgoi Laura Anca – <i>Studiu. Origini ale motivului literar „pactul cu diavolul”</i>	11
Cățăgoi Laura Anca – <i>About Greek myths and the Literature</i>	15
Cobianu Marcel – <i>Femei care au schimbat istoria informaticii</i>	16
Popescu Adriana Gabriela – <i>Studiu privind impactul tehnologiilor inovative asupra mediului..</i>	18
Popescu Maria – <i>Opinii depre predarea- învățarea istoriei și geografiei la clasa a IV-a</i>	22
Bălescu Claudia Mariana – <i>Elevul de astăzi în școala viitorului</i>	25
Bălescu Claudia Mariana – <i>Educația pentru toleranță și respect</i>	27
Țuncu Liliana – <i>Jocurile didactice – mijloace active de predare învățare centrate pe elev...</i>	29
Stănulescu Elena Loredana – <i>Lectura copiilor și dezvoltarea abilităților de comunicare</i>	32
Stănulescu Elena Loredana – <i>Comportament deviant. Studiu de caz</i>	35

Secțiune elevi

Eseu.

Zoican Ana-Maria – <i>Femeia, definiția dragostei</i>	38
Brînzan Renato Constantin – <i>Drama celebrelor femei ale literaturii universale Emma Bovary și Anna Karenina</i>	39
Cocea Lavinia – <i>Magda Petrovanu</i>	41

Creație.

Poezie

Elena Sorina Bădăi – <i>Un gând frumos</i>	43
Isabell Maria Danciu – <i>Visez...</i>	43

Desen

Streinu Andrada – <i>Portret</i>	43
--	----

Colindul Bunelului

Mariana Bendou, scriitoare, membră LSR

- Mai zi-mi colindul ăla frumos, Bunelule!
... - Bunelule, bulelule...! Toată ziua vrei câte ceva.
- Hai, mai zi-mi colindul ăla că tare mi-a mai plăcut! Numai matale știi să-l spui și nici că
l-am mai auzit în altă parte...

- Păi de unde să-l mai auzi, draga bunicului, că dacă și eu îl știu tot de la bunicul și el tot
din moși strămoși...?

- Da?! Mai zi-l atuncea încă o dată să-l mai aud!

Bătrânul se ridică de pe laviță și își pierdu privirile în zare:

“Într-un vîrf de vișinel,

Șade – un leagăn, legănel.

Dar în leagăn cine șade?

Șade Maica și cu Fiul.

Fiul plânge. Maica îi zice:

Taci, Fiule, nu mai plânge

Că te scald în lapte dulce...!”

Ilinca își strânge mai tare ochii închiși pentru a “vedea” mai bine tabloul din colind, plin de o caldă lumină. Leagănul este împletit frumos din rămurele aurii și stă agățat de-o cracă înflorită de vișin. În el, se tot dă huța o femeie frumoasă ca o zână din cărțile ei cu povești, înveșmântată într-o rochie lungă, bătută cu pietre scumpe, multicolore și strălucitoare, având pe cap un văl roșu ca focul ori ca soarele în amurg... O mână ieșită de sub văl îi odihnește grijulie pe trupșorul unui copilăș adormit. ”Doamne, ce mai copil frumos!” își spuse în gând atunci când îi văzu, cu ochii minții, fața rotundă și roz cu o guriță ca o inimioară... ”Ține pumnișorii atât de strânși de parcă e pregătit să înfrunte relele din întreaga lume. Așa cum era și frate-miu când l-a adus acasă barza în vară!”

- Bunelule, cum îl cheamă pe copilășul din colind, are vreun nume? Cine este Fiul Maicii?

- Bineînțeles că are un nume, cum să nu; îl cheamă Iisus și este Fiul lui Dumnezeu și al Mariei, femeia din cântec. Pruncul Iisus s-a născut ca să fie frate și prieten cu toți copiii din această lume.

- Adică... frate și cu mine?!

- Într-un fel, da.

- Ura! Deci mai am un frățior! ... Dar, stai, femeia din colind, ar trebui să fie atunci și... mama mea?!

- Păi da, Maria este și mama ta, firește!

- Cum adică? Mama mea adevărată ... atunci... mai are o soră? Nu pricep nicicum...

Bătrânul o privi blând și zâmbi încurcat zicându-și: ” Sfântă nevinovăție! Cum să-i explici unui copil așa de mic o taină așa de mare?” O mângâie deci pe creștet pe Ilinca și oftă din greu cu încredințarea că răspunsul la această întrebare ar naște sigur alte întrebări. I apoi spuse:

- Nu vrei, mai bine, să mănânci tu, Ilincuță hăi, acum niscai turte rupte ? Ia mai dă o fugă iute la mă-ta-mare că eu am ostenit de atâta cântat și vorbit, îs tare bătrân...

- Turte rupte; da' cum nu, Bunelule ?! Uite acu' mă și duc!

Ilincăi îi plac la nebunie turtele astea, moi, dulci și aromate, cu multă, multă nucă și coajă de lămâie, pe care bunica ei le face în fiecare an , muncind din greu, pentru Ajunul de Crăciun. Le face “mai din timp” și le ține apoi “la rece” în dosul chilerului până când vine “să le sfințească” preotul din sat. Anul acesta, fetița a avut însă mai mult de așteptat până să le guste căci satul s-a mărit “odată cu ea!”, cum i-a zis bunicul și “taica – părintele” a umblat din greu pe la toate casele...

”Oare, copilul acela micuț, din colind, fiul Mariei, el ce mănâncă? O fi având ceva? De ce plângea așa de tare?” Mama lui părea tare tristă în vedenie...

Îl va întreba mai târziu pe Bunelu dar până atunci, va pune cu grijă deoparte o bucățică – două din turtele bunicii pentru noul ei frățior, Iisus...

DE SĂRBĂTORI

De Sărbători voi fi neapărat acasă!
Așa e datina pe la români
Să stăm cu toții așezați la masă
Și să primim colindele de la străbuni.

Cu turte rupte și cu Leru-i Ler,
Privind la bradul ce-am împodobit,
Noi vom uita de lipsuri, de necazuri, ger
Și de zăpada ce afară a troienit.

(Mariana Bendou)

Povestea iernii

(poezie scrisă după o ilustrație)

Povestea iernii este albă, tristă
Mereu aceeași, dincolo de timp;
Noroc de brazi și sănii că există,
De schiurile ce alunecă pe dâmb...!

Uitate sunt azi florile. Zăpada
Acoperă grădina și ogorul
Iar vântul mătură grăbit ograda.
Se-aud copii umblând cu plugușorul.

Dochiana își mai pune un cojoc
Și deapănă poveștile cu zâne
Iar noi, ne strângem lângă foc
Și așteptăm bucatele străbune.

(versuri : Mariana Bendou
ilustrație: Maia Martin)

Fetița și iarna

A ieșit fetița afară
(Cu obraji trandafirii)
Să aștepte iarna-n poartă...
Poate că nu va lipsi!

Au trecut câteva ore.
Nu mai vine ?se întreba.
Înghețase deja bine
Când simți pe nas ceva...

Își atinse blând năsul
Și sub mânușita ei
Simți un firisor de apă
Cât grăuntele de mei.

Uite altul! Acum cade
Și-apoi altul...Sunt o mie!
A sosit, înseamnă, iarna?!
Ce prilej de bucurie!

Să ieșim, copii pe stradă;
Săniuțele să luăm!
Să facem om de zăpadă
Și cu bulgări s-aruncăm!

(Mariana Bendou)

Colo sus mai sus de soare

Colo sus mai sus de soare
Și de stele lucitoare

Stă sâmpetru pe un plai
Sus la poarta cea de Rai

El cu cheia tot descuie
Poarta Raiului o încuie-

Tata lui Sâmpetru vine
Fă în loc rai și pentru mine

Tata în loc țași face în rai
Însă loc aici tu nai

Căci pe lume cât erai
Ca plugari tu ce făceai

De la altul tot tăiai
La tine adăogai

Depărtătu-te mereu
Tată scump de Dumnezeu

Și de raiul lui cel sfânt
Cum e cerul de pământ.

Frate lui sâmpetru vine
Fă în rai loc și pentru mine

Frate în loc țași face în rai
Însă loc aici tu nai

Căci pe lume cât stătuși
Ca primari tu ce făcuși

Cu bogați în cârjmă luai
La săraci nici nu gândeai

Depărtatu-te mereu
Frate scump de Dumnezeu

Și de raiul lui cel sfânt
Cum e ceriul de pământ

Sora lui Sâmpetru vine
Fă în loc în rai și pentru mine

Sora în loc țași face în rai
Însă loc aici tu nai

Căci pe lume cât stătuși
Cârjmăriță ce făcuși

Cupa nu o dădeai de plin
Apă tu puneai în vin

Depărtatu-te mereu
Sora mea de Dumnezeu

Și de raiul lui cel sfânt
Cum e ceriul de pământ

Mama lui Sâmpetru vine
Fă în loc rai și pentru mine

Intră mamă dragă hai
Loc de cinste tu aici ai

Căci pe lume cât stătuși
Numai bine făptuiși

Pe sătoși îi adăpai
Și pe cei goi îmbrăcai

Luminari dăduși măicuță
Le dăduși măicuță stinsă

Le dăduși măicuță stinsă
Hai să ți le arăt aprinsă

Sus pe masa tatălui
În mijlocul Raiului

Unde nu e niciodată
Nori sau noapte întunecată

Păsările dănțuiesc
Și cei buni în veci trăiesc

Și de acum până în veci
Amin Doamne slavă ție

*(Cântec de stea cules de scriitorul Vasile Rușeți de la
Moș Nicolae L. Goșa din satul Corobăi, comuna
Dragotești, județul Gorj)*

Femeia

Prof. Udriștioiu Alina,
Liceul Mătășari, Gorj

Femeia-
Pelin cu miere de albine,
Sau spini cu petale fine,
Femeia e Zeița protejată de Hera,
Mamă, Regină, Fată, Stăpână.

Femeia are cheile Paradisului,
Din pasiunile ei izvorăște eternitatea,
Ea este muzica rătăcită în trup,
Harpa la care cântă îngerii
Când li se face dor de Paradisul terestru,
Este un curcubeu pe cerul fiecăruia,
O carte pe care nu o poți închide niciodată.
Aceasta este femeia!

Tradiția colindeților în satul Corobăi, județul Gorj

Vasile Rușeți și Mariana Bendou,
scriitori, membri LSR

Tradițiile din satul românesc s-au păstrat de veacuri și mărturisesc despre vremurile trecute. Aceste obiceiuri și tradiții înfrumusețau viața românilor păstrând în același timp legătura primordială cu Dumnezeu, cu natura și cu strămoșii...

Perioada Sărbătorilor de Iarnă (Crăciunul și Anul Nou) era așteptată cu nerăbdare, mai ales de către copii, pentru frumusețea tradițiilor care le însoțeau. Umblatul la Colindeți sau Mersul la Colindeți¹ sau Umblatul la Pițârăi așa cum sunt ele cunoscute în anumite zone ale României (Oltenia, Banat, Maramureș, Ardeal) este o tradiție încă prezentă în spațiul românesc sub diverse forme. Nu se știe exact originea acestei tradiții stravechi, dar se bănuiește că ea ar fi un obicei precreștin, probabil păgână, datând cel puțin din vremea geto-dacilor ce semnifică sacrificiul adus divinității drept mulțumire pentru rodnicia holdelor și a pomilor. Geto-dacii serbau nașterea lui Zamolxis pe 25 decembrie și de aceea ritualul colindeților se desfășura în ajunul acestuia dar obligatoriu pe timpul zilei (geto-dacii aveau cultul solar) și obligatoriu înaintea celui al colindelor de Crăciun! Pe colindeți nu trebuia să-i prindă seara... În trecut, cei care umblau la colindeți erau numai bărbați², copii sau adolescenți, organizați în cete. Îmbrăcați în haine populare, se adunau în noaptea dinaintea Ajunului, împodobeau steaguri cu clopoței, năframe multicolore, ciucuri și

coronițe de flori, după care le agațau pe prăjini de câțiva metri lungime. Odată terminat acest ritual, alaiul pornea la colindat pe la casele satului.

În copilăria din satul meu natal³ Corobăi, din comuna Dragotești, județul Gorj, tradiția colindeților presupunea mersul prin sat la colindeți în ziua de 24 decembrie (în Ajunul Crăciunului) după care, seara, se mergea cu steaua și colinda. De multe ori, aceeași copii mergeau și cu colindeții, în cursul zilei și cu steaua ori colinda, seara până târziu. Copiii ce făceau parte din alaiul colindeților se sprijineau într-un toiag pestriț ale cărui semnificații și origini se pierd în timp, probabil de la geto-daci fiind legate de Solomonari... Toiagul era obligatoriu confecționat din lemn de alun de către Nicolae Goșa un bătrân al satului și moș de al meu care era un om foarte cuminte și credincios, un model pentru comunitate. Toiagul trebuia să fie negru cu alb, fiind cojit în mod special, la para focului, ca un șarpe de jos până sus. El era pe jumătate afumat, pe jumătate decojit drept simbol al începutului, al morții, al vieții. Ori se știe că lemnul alunului era considerat protector împotriva duhurilor rele de stramoșii poporului român. Cu nuielușa de alun se făceau vrăji dar și dezlegări. În Oltenia s-a păstrat și un dans popular, ritualic numit "Alunelu"⁴. Toiagul și scrijelitura în formă de șarpe trimite cu gândul la toiagul profetului Moise... Un astfel de toiag ritualic mai aveau și Călușarii. Deci colindătorii erau bine apărați când porneau la drum prin sat. Ei mergeau tot timpul, de la o casă la alta, traversând în zig-zag drumul... Uneori mai aveau și torțe dar nu știu dacă neapărat pentru a-și lumina drumul. Purtau atârtnate de umăr și niște traiste cusute în casă și împodobite cu modele naționale în care își puneau colindeții căpătați.

Îmi aduc aminte cu emoție de această "sărbătoare" mult așteptată de copiii satului meu. În Corobăi, colindeții începeau pe la ora 9 dimineața iar în jurul orei prânzului ajungeau la casa lui Nea Manole, un miner bătrân gospodar și mai înstărit. Acesta era un om zgârcit și rău căruia îi mersese vestea că nu lasă copii să plece de la casa lui până nu se strâneau mai mulți dând impresia că este iubit și căutat. Astfel că el le arunca copiilor nucile de colindeți pe jos pentru ca aceștia să se certe între ei adunându-le și să mai întârzie la poarta lui până când se adunau și alții. De acolo, pe lângă linia de cale ferată, copiii se coborau în sat până în vatra satului. Răsetele și strigătele copiilor care îndemnau « Hai la colindeți ! » făceau să răsune întreg satul umplându-l de voieșie. Copii mai mici erau cel mai adesea însoțiți de bunici sau de părinți și pentru că aveau o vârstă fragedă dar și pentru a sublinia ideea de familie unită și la locul ei. Acești copii erau întodeauna primii răsplățiți cu colindeți. Drept colindeți, sătenii le dădeau copiilor mai mult mere, fructe de orice fel. Mai primeau și alte daruri, după cum aveau gazdele posibilități : eugenii, prăjituri, bomboane, napolitane, ciocolate, etc. Colăceii au devenit însă treptat din ce în ce mai rari pentru că nu se prea mai făceau aluaturi de către gospodinele satului care preferau să cumpere totul din comerț.

Sărbătoarea colindeților era o sărbătoare a întregului sat mai ales că urma Crăciunul când se făc în mod obișnuit daruri. Sătenii se întreceau între ei în ceea ce privește dărnicia colindeților și ajungea de răsul satului cel care nu dădea colindeți. Fiind și sfârșit de post, gazdele îi invitau și pe însoțitorii adulți ai copiilor la un pahar de țuică fiartă sau de vin fiert⁵. Uneori, la ritualul colindeților mai participau și membrii familiilor sărace, acesta constituind o bună ocazie de a câștiga câteva zile de trai mai bun. Pentru că, dacă totul era bine, puteai umple astfel, într-o singură zi, chiar și un sac de colindeți!

Fiecare gospodar al satului scotea la poartă, pe o măsuță ori un scăunel, ce fel de colindeți avea și putea în funcție de avutul lui. Îmi aduc aminte că o bătrână din sat dădea în fiecare an numai câte o felie de pâine... Dar o dădea din toată inima! Casa ei era doar dintr-o singură încăpere și mă întrebam cum și din ce putea să trăiască singură acolo.

Uneori, după ce se termina ritualul colindeților, vecinii schimbau între ei restul de colindeți rămași existând superstiția că altfel ar fi atinși de ghinion. Eu și frații mei ne bucuram cel mai mult când primeam de la vecini portocale pentru că erau rare și scumpe, imposibil de găsit la noi în sat. Alți vecini mai aveau și dădeau prăjituri sigilate din fabrică ceea ce noi nu aveam. Mai târziu, când ne-am angajat la oraș, am putut procura și noi. Mama făcea colindeți acasă, din aluat și cred că nu i-a fost ușor mai ales că trebuiau dați întotdeauna calzi, abia scoși din cuptor. Într-un an știu că au venit vreo 300 de copii la poartă și mama copsese numai 200 de colindeți... Normal că mai târziu a renunțat să frământa și să mai coace. Oamenii satului au ajuns la concluzia că e mai bine să le dea copiilor altceva drept colindeți în loc de un colăcel rece sau uscat care nu pu-tea fi mâncat și pe care mai mult ca sigur îl dădeau la porci.

Mai este important de amintit că, la noi în sat, sărbătoarea colindeților aduna laolaltă întreaga familie, prilej de bucurie și de sfințenie colectivă. De aceea, înainte de a fi împărțit colindeții, capul familiei spunea rugăciunea "Tatăl nostru" și tămâia coșul cu bunătățile care vesteau Crăciunul. Tot el era cel care împărțea și colindeții colindătorilor, preînchipuind probabil darurile făcute de Domnul, Tatăl Ceresc, Crăciunul apropiat. Sfințenia acestui eveniment era subliniată și de faptul că eram învățați de părinți să spunem "bogdapoște"⁶ în semn de mulțumire când primeam colindețul. Bucuria noastră, a copiilor, era să alegem ce era mai bun, lăsând restul colindeților la bunici sau la rudele vizitate. Trecerea timpului, a dezgolit obiceiul umblatului la colindeți de sacralitate păstrând numai bucuria întâlnirii în familie și pe cea de a primi și a face daruri în Ajun de Crăciun fapt regretabil dar justificat de schimbările sociale survenite în medial rural.

M-am întrebat și mi-am explicat astfel de ce numai în Ajunul Crăciunului se dau colindătorilor covrigi (aluatul de post în cerc având în mijloc o gaură) pe când la celelalte evenimente majore din viața omului (nuntă, înmormântare, parastas, ospete, etc.) se coc și se dau colaci (aluat de post tot în cerc dar având mijlocul plin, de obicei împletit în cruce sau cu un alt cerc de aluat peste care s-a aplicat sau nu, cu un postelnic, pecetea lui Iisus Christos). Astfel că formula pe care o foloseau creștinii "Hristos în mijlocul nostru" mi-a dat cheia, explicația dorită. Cercul este perfecțiunea, infinitul, semnul dumnezeirii, al universului nesfârșit. În Ajunul Crăciunului se fac covrigi pentru că, în trecutul îndepărtat, omul era singur și îndepărtat de Dumnezeu prin păcatul originar iar după Crăciun, se dau colaci pentru ca Hristos a venit pe lume, refăcând legătura dintre om și Dumnezeu. El, cel care și-a zis "Fiul Omului" este prezent în mijlocul colacilor așa cum este prezent de atunci și până acum, în mijlocul oamenilor. Astfel că mâncând colacul guști din trupul lui Hristos asemeni unei sfinte împărțășanii. Căci "Cine mănâncă din trupul Meu este al Meu..." zice Acesta. Din câte am aflat, la începuturi, colindeții aveau forme diferite, de stele, lună, soare, simbolul alfa (infinitul) asemănător mucenicilor, de pâinișoare și altele iar, în unele regiuni, colindeții / pițărâii colindau mascații ceea ce demonstrează originea păgână a tradiției. Prin urmare, acești colindeți reprezentau daruri aduse ca jertfă de mulțumire Zeului Suprem de aceea tradiția colindeților nu s-a suprapus în totalitate celei a colindelor de Crăciun ci continuă să coexiste.

1 Colindeț = colăcel sau pâinișoară care se dă în dar colindătorilor; orice dar (nuci, covrigi, bani etc.) care se dă colindătorilor

2 Astăzi colindă și fete ori femei

3 Vasile Rușeți

4 Mariana Bendou – Alunelul este un joc în linie, cu brațele încrucișate la spate sau în față, destinat copiilor care era pur. "Alunelu', alunelu' hai la joc / Să ne fie, să ne fie cu noroc / Cine-n horă o să joace / Mare, mare se va face / Cine n-o juca de fel / Să rămână mititel". Mai poate fi întâlnit și în formație de cerc, cu brațele îndoite prinse în lanț.

Are ritm binar și o mișcare vioaie, cu pași bătuți și încrucișați. Vechii creștini se rugau în trecut cu brațele încrucișate pe piept iar faptul că pașii dansului Alunelul se făceau în cruce justifică rolul său de protecție și sau de exorcizare, similar Călușului oltenesc. Călușul era practicat de Rusalii și ține de cultul unui străvechi zeu cabalin numit de tradiția populară a dacilor Căluș, Căluț sau Călucean.

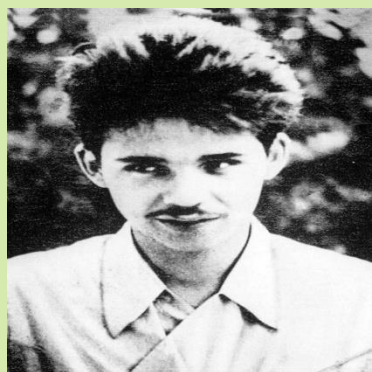
5 erau obligatoriu fierte pentru a contrabalansa frigul de afara

6 Bogdaproste (Bogda + prostein) = în numele Domnului

(© Vasile Rușeți și Mariana Bendou, scriitori, membri LSR)

Nicolae Labiș - cel mai mare tânăr poet al românilor

Vasile Rușeți scriitor,
membru LSR

Nicolae Labiș este cu siguranță unul dintre cele mai importante nume ale poeziei românești din secolul XX. Tânărul poet român născut la 2 decembrie 1935 la Mălini, județul Suceava, a fost pentru literatură română un fenomen rar întâlnit în literatura română, lăsând la o vârstă de numai 21 de ani o operă monumentală. El a fost apreciat de poetul Adrian Păunescu care l-a numit “cel mai mare tânăr poet al românilor”. Ar mai fi de precizat un aspect interesant: opera tânărului poet român a fost da-tată între 1952-1956, cea mare parte din operă fiind scrisă în ultimii doi ani de viață...

Au fost scrise numeroase pagini despre opera lui Nicolae Labiș, dar și despre controversata sa moarte la o vârstă fragedă, tocmai când i se prevestea un viitor stră-lucit în literatura română și europeană. Iar din tot ceea ce a scris poetul Nicolae Labiș, contemporaneitatea a reținut pe nedrept numai poemul “Moartea câprioarei”, considerat un fel de testament literar pentru eternitate...

Nu-mi permit să emit considerații personale despre acest mare poet, mă rezum doar să amintesc un album uitat prin anticariate ce i-a fost dedicat. “Albumul memorial Nicolae Labiș”, a fost publicat în anul 1980 de către Revista de literatură universală “Secolul XX”. Deși albumul a apărut la 24 ani de la trecerea în neființă a poetului Nicolae Labiș, este apreciabil faptul că el constituie o pioasă aducere aminte tocmai din partea regimului comunist pentru care poetul devenise incomod!... Acest album este definit într-un mod concis de către scriitorul Alexandru Oprea : “Un omagiu imajinilor aureolate de amintirea lui Labiș.”

Volumul inedit despre Nicolae Labiș se deschide cu “filmul” vieții poetului, film completat de referințele a numeroși scriitori și critici literari români contemporani tânărului poet Geo Bogza, Demostene Botez, George Călinescu, Eugen Barbu, Nicolae Breban, Alexandru Piru, Tudor Vianu, Marin Preda, Marin Sorescu, Laurențiu Ulici, Ov. S. Crohmălniceanu, Ioan Alexandru, Paul Anghel, Maria Bănuș, Marin Mincu, Cezar Baltag, Fănuș Neagu, Zoe D. Bușulenga, Cezar Ivănescu, Dumitru Micu ori scriitori și critici importanți ai vremurilor actuale : Eugen Simion, Constantin Th. Ciobanu, Ana Blandiana, Horia Zilieru, Mircea Radu Iacoban, Horia Zilieru, Mircea Dinescu, Gheorghe Gricurcu, Nicolae Manolescu, Norman Manea, Cleopatra Lorințiu, Matei Vișniec, Florin Iaru. Portretul poetului Nicolae Labiș se conturează și printr-o serie de interviuri ale surorii acestuia, Margareta Labiș, prin interviuri ale lui Mihai Beniuc, Florin Mugur, Ion Băieșu, Fănuș Neagu, Nichita Stănescu. Această impresionantă listă de

personalități românești dovedește o dată în plus importanța locului ocupat de Nicolae Labiș în peisajul literaturii române a secolului XX.

Albumul memorial surprinde, printre altele, versiunea integrală a poemului “Omul comun (Lupta cu inerția), “Dor căzut”, o serie de 52 de poeme nepublicate și o inedită serie de texte culese din folclor, o parte din corespondența poetului, texte ne-cunoscute publicului cititor până în 1980. Ar fi de remarcat că manuscrisele au fost alese și îngrijite de muzeograful și criticul literar Nicolae Cârlan, cel care s-a îngrijit și de Casa Memorială “Nicolae Labiș” de la Mălini și s-a ocupat de opera tânărului poet român.

Volumul se încheie sugestiv cu “Simple însemnări (Crâmpene de idei neterminabile)” ale poetului, “Secvente cu Labiș” și cu texte traduse de acesta.

Fotografiile prezente în volum dau un plus de valoare acestui text-document despre viața și opera tânărului poet născut la Mălini.

Nicolae Labiș a fost un om care a spart tiparele vremii sale având curajul unei exprimări inovatoare și complexe de aceea consider că a fost pe nedrept dat uitării de către posteritate. Pentru că, odată cu “Moartea caprioarei” se pare că a murit și numele poetului (“Seceta a ucis orice boare de vânt / Soarele s-a topit și a curs pe pământ”) în literatura română. Poate doar îndelunga viațuire a surorii artistului, Margareta Labiș, mai amintește astăzi de numele său, Labiș... La fel ca și Festivalul Național “Nicolae Labiș” din Suceava care a ajuns în 2019 la cea de a 51-a ediție a sa.

STUDIU

Origini ale motivului literar „pactul cu diavolul”

Profesor Cătăgoi Laura Anca,
Liceul Mătășari, Gorj

Motivul pactului cu diavolul este cunoscut în istoria literaturii din vechime. Vechile popoare ale Orientului l-au reprezentat ca pe un spirit al răului, îmbrăcând diferite nuanțe, așa cum îl găsim în legendele creștinismului antic și medieval. Diavolul este cel care ispitește stabilitatea religioasă și morală a omului și îl răzvrătește perfid contra ordinii divine a lumii. Prezent în toate mitologiile, sub diverse forme și sensuri, în principiu este simbolul răului universal, adversar al creației și creatorului, un principiu al haosului.

În mitologia persană principiul răului este Ahriman sau Angra Mainyu, spirit diabolic ce are ca simbol șarpele. Zeu al întunericului, personificarea și creatorul răului, același cu Mephistophel sau Satan, înșală oamenii pentru a le poseda trupul sau sufletul. Zoroastru își avertiza poporul în ceea ce-l privește pe Ahriman, care le oferea oamenilor iluzia realizărilor în plan material, în schimbul sufletelor, făcând un pact verbal sau semnat cu propriul lor sânge. De aici se pare că a luat naștere motivul pactului cu diavolul, folosit ca sursă de inspirație în literatură de-a lungul timpului.

Constituirea definitivă a mitului diavolului este atestată în epoca persano-macedonică, sub influența zoroastrismului dualist. Actualmente, pactul cu diavolul este pus pe baza unui compromis ce include renegarea actualei credințe creștine, refuzul venerației față de Dumnezeu, actul slăvirii diavolului și promisiunea de a-i da sufletul în schimbul ajutorului în cunoașterea științelor oculte, pentru a accede la faimă și bogăție. Un legământ fascinant cu forțele întunericului îl întâlnim în poemul *Faust* de Goethe. Aici descoperim drama unui învățat din epoca reformei lui Luther, căruia îi este insuficientă știința vremii sale și încearcă practicarea magiei, încheind un pact cu diavolul, cu Mefistofel, oferindu-și sufletul în schimbul fericirii, științei și puterii.

Acest pact faustic îl regăsim la Eminescu în *Sărmanul Dionis* prin ambiția luciferică, răsturnarea cronologiei, dedublarea, umbra, transfigurarea infernală a spațiului ce face trimitere nu doar la marile capodopere ale scriitorilor de talie internațională, ci și la legendele autohtone, în care autori anonimi și-au imaginat într-o formă, ce-i drept, mult mai simplă, întâmplări asemănătoare. Nu doar Goethe sau Eminescu folosesc acest motiv literar pentru a dezbate ipostaza binelui și răului, a clipei și a eternității, armoniei și haosului într-o manieră artistică, ci și alți mari scriitori ai literaturii universale (H. Heine, Nikolaus Lenau, C. D. Grabbe etc.) sau ai literaturii române (I.L. Caragiale, I. Creangă, G. Galaction, Cezar Petrescu, V. Voiculescu, M. Eliade etc.).

În legendele ce aparțin folclorului românesc și în miturile folclorice creștine, noțiunea a fost reprezentată de un antropozoomorfism grotesc, influențat de escatologia mazdaismului sau de figura târzie a lui Dionysos: față și trup cvasiuman, negru, cu părul roșu, cu o pereche de coarne și barbă de țap, cu coadă și urechi de măgar, cu mâini păroase, având gheare de fieră, cu două picioare deseori cu copite, modificându-și spontan fizionomia. Sălășluiește de obicei în ape stătătoare tulburi, în case pustii, blestemate, în pivnițe vechi și în fântâni părăsite, în păduri sălbatice sau direct în iad.

În *Moara lui Călifar* de Gala Galaction, Stoicea ajunge la bătrânul Călifar, cel despre care se spunea că și-a vândut sufletul diavolului, care-i promite că-l va îmbogăți, dar sfârșește înecat în iazul morii. Alteori se metamorfozează în animale: țap, câine, pisică, iepure, cal, scroafă neagră sau în fenomene naturale: abur, fum, umbră, bulgăre de lumină, vârtej de vânt, chiar și în om. Astfel de înfățișări le întâlnim în povestiri fantastice precum *La conac*, *Kir Ianulea*, *La hanul lui Mânjoală* de I.L. Caragiale. De exemplu, în narațiunea *La conac*, privită deopotrivă ca povestire fantastică, nuvelă fantastică sau schiță, diavolul îl ispitește pe om, care cade neconștient în păcat prin neascultare, prin ispită trupească în toate formele ei, jocuri de noroc și intenția jafului. Întâlnirea cu Marghioala îl determină pe protagonistul nuvelei fantastice *La hanul lui Mânjoală* să experimenteze lucruri ce țin de inexplicabil: este obsedat de mieunatul puternic al pisoifului negru, metamorfozare a diavolului; semnul crucii îl scapă de înlănțuirea diavolească; vrăjirea căciulii prin intermediul privirii malefice duce la dureri insuportabile de cap care încetează odată cu înlăturarea acesteia; furtuna subită, nejustificată de condițiile atmosferice îl rătașește și îl readuce în curtea femeii; apariția de nicăieri a unui ied negru, a cărui privire îi amintește de Marghioala și în sfârșit, imposibilitatea desprinderii de han decât prin practicile bisericesti care îl readuc la realitate abia la a treia încercare.

În toate mitologiile diavolul e patronul ocrotitor al hoției și al tuturor nelegiuirilor; el dispune de bani și comori cu care cumpără suflete, fiind totdeauna corect în tranzacții, apărându-

și clientul care a iscălit zapisul cu sângele său. Folclorul îl pune uneori în relație cu vrăjitoarele; una din formele ciudate de invocare magică este aceea în care vrăjitoarea se oprește goală, seara, pe malul unei ape, uneori călare pe o secure sau cu o căldare și un clopot de gât, cu o nuia în mână descântând intrată în apă până la mijloc, iar după ce diavolul o posedă, îi împlinește toate dorințele.

În folclorul românesc diavolul apare și din viermele care plutea pe spuma apelor primordiale. În apele mărilor sau ale râurilor putem întâlni dracul de mare, un pește lung, cenușiu-roșiatic, cu botul scurt, ochii bulbucăți, cu înotătoarea dorsală formată din țepi veninoși. Povestirea fantastică *Lostrița* de Vasile Voiculescu, ce urmărește relația sacră a omului cu natura primordială, este construită pe legenda Știmei apelor, o întruchipare diavolească. Autorul își începe astfel povestirea: „Nicăieri diavolul cu toată puița și nagodele lui nu se ascunde mai bine ca în ape. Dracul din baltă, se știe, este nelipsit dintre oameni și cel mai amăgitor. Ia felurite chipuri: de la luminița care pâlpaie în beznele nopții și trage pe călătorul rătăcit la adânc, până la fata șuie care se scaldă în vultori și nu-i decât o știmă vicleană, cursă pusă flăcăilor neștiutori, să-i înece.” *Lostrița* este o metamorfozare a diavolului, așa cum apare în legende: „nagodă cu înfățișare de lostriță”, „de departe ai zice că e o domniță lungită la soare pe plaja de nisip argintiu. [...] A tras în capcană copii neștiutori, copilandri furați de strălucirea ei, flăcăi turburați și duși în ispite de frumusețea-i fără împotrivire. [...] se povestea de știme schimbate în lostrițe, ori de naiba prefăcut în pește.”

Egiptenii antici identificau diavolul cu Seth, fratele binefăcătorului Osiris, pe care grecii îl numeau Tifon, cel mai de temut dintre dușmanii spiritului, un monstru fabulos cu o sută de capete și șerpi pe trup, aruncând flăcări pe ochi. Se zămislise din mânia Herei, care dorea să se răzbune astfel pe Zeus, care o crease pe Atena din capul său, fără ca ea să știe. Întruchipat ca o forță violentă a instinctului pervertit, dezlănțuire împotriva idealului de înțelepciune simbolizat de Atena, Tifon era de temut între zei. Singurul care i-a putut ține piept a fost Zeus, chiar dacă într-una din confruntări Tifon a izbutit să-l învingă, tăindu-i tendoanele și mușchii brațelor și picioarelor, după care l-a încarcerat într-o peșteră de unde a scăpat cu ajutorul lui Hermes și a lui Pan. În următoarea confruntare cu Tifon, Zeus îl pedepsește pe acesta cu ajutorul trăsnetului, îngropându-l sub muntele Etna, de unde va continua să arunce flăcări. Acest episod este preluat în folclorul românesc în mai multe legende apărute pe teritoriul țării noastre, dar îl regăsim și în Biblie, în confruntarea Sfântului Ilie cu diavolul.

Indienii îl asociază maleficului pe Siva / Shiva, care este descris în celebra scriere indiană „Mahabharata”. Reprezentând tenebrele, acesta are ochii plini de șerpi, o cingătoare din crani și e înconjurat de strigoii și de vampiri. Pe cap poartă o semilună și are patru brațe. Într-o mână ține o secure, în alta o gazelă, cu a treia îndeamnă cu un gest la liniște, iar cu a patra oferă o ofrandă. Zeul dansează pe locurile de incinerare, în mijlocul diavolilor, acompaniindu-se cu o mică tobă. Dansul său reprezintă ciclul de formare și de distrugere a lumii. Shiva are un al treilea ochi în mijlocul frunții, cu care fulgeră tot ceea ce vede.

O parte din aceste semne le regăsim și la cele trei surori Gorgone (Meduza, Euriale și Steno), simboluri ale deformării psihicului datorate culpabilității sociale, sexuale și spirituale, cea mai cunoscută în literatură fiind Gorgona Meduza, care avea un ochi ce împietrea pe oricine o privea. Aceasta este o reflectare deformată a sinelui, care împietrește de groază în loc să lumineze spiritul individului.

Creștinismul privește diferit prezența demonică. În *Vechiul Testament* Lucifer e unul dintre îngeri, devenit incitator ce vrea să îi ia locul lui Dumnezeu, ce este denumit apoi Satan sau Antichrist. Legendele vorbesc despre faptul că lumea a fost creată de Dumnezeu în șapte zile, timp în care a lipsit din împărăție. Profitând de acest lucru, slujitorul său diavolul, dorind să fie mai presus decât Dumnezeu, a intrat în a douăsprezecea odaie din cer, loc ce-i fusese interzis și a găsit o carte ce conținea înțelepciunea lui Dumnezeu. După ce a terminat de zidit lumea, Dumnezeu l-a găsit pe diavolul citind și l-a alungat din cer blestemându-l să-i crească coarne și să locuiască în pustiu. Pentru a se răzbuna, diavolul a luat forma șarpelui, s-a strecurat în rai și i-a ispitit pe primii oameni, Adam și Eva, să mănânce din pomul cunoașterii binelui și răului, care au căzut în schimb în păcat, în eroare și în iluzie, fiind alungați din rai. Pentru răscumpărarea lor, Dumnezeu îl trimite pe fiul său, Iisus Christos, să moară răstignit pe cruce pentru ca astfel să coboare în iad ca să poată deschide porțile și să-i elibereze pe cei credincioși.

În general, diavolul simbolizează forțele întunericului și lupta de separare a omului de divinitate. Fie că e adversar al lui Ahura-Mazda din mitologia iraniană, Iblis din religia arabă, Osiris al egiptenilor, Mitra sau Varuna al slavilor sau Iisus al creștinilor diavolul este întruchiparea răului în toate religiile, totodată o figură complexă, simbol voalat al inteligenței ferme, profunde și iscoditoare prezentând similitudini cu un număr mare de divinități din toate religiile, fără raport cultural între ele.

Bibliografie:

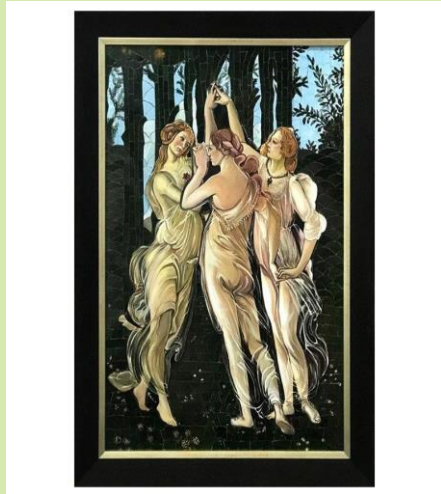
- Caragiale, I. L., *Kir Ianulea*, Editura Tineretului, București, 1969
Chevalier, Jean, Alain Gheerbrant, *Dicționar de simboluri*, Editura Polirom, Iași, 2009
Gala, Galaction, *Nuvele și povestiri*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1985
Kernbach, Victor, *Dicționar de mitologie generală*, E. D. P., București, 1989
Pamfile, Tudor, *Mitologie românească*, Editura Alfa, București, 1997
Tony, Brill, *Tipologia legendei populare românești*, vol. I, Editura Saeculum I.O., București, 2005
Tony, Brill, *Tipologia legendei populare românești*, vol. II, Editura Saeculum I.O., București, 2006

About Greek Myths and the Literature

Profesor Cățăgoi Laura Anca,
Liceul Mătășari, Gorj

In man's long history, every people has felt the need to create fables and tales to justify, explain and interpret various elements of nature, from atmospheric phenomena to the welling up of springs, from the multicolor variety of flowers to the destructive fury of earth-quakes and even the innermost workings of the human mind and spirit.

In ancient Greece, the fervid, creative imagination of people that welcomed commercial and cultural exchanges with the entire Mediterranean basin originated a rational and well-organized corpus of myth and legend. The mythology of ancient Greece was a subject to change, development and created figures of universal value, figures which over the ages have played the roles of immortal paradigms for human behavior and ethics.

The Greek myths were adopted, adapted and transmitted by the Romans and interpreted by medieval scholars before the Renaissance and Humanism. They were reread and reinterpreted by Neoclassicism and Romanticism and endure even in the peculiar metaphysical interpretations of modern literature.

Writers used many versions of Greek myths and gave birth of great creations. For example, Mircea Eliade chose like title for one of his short story *Les Trois Graces*. They were originally conceived of as powerful forces of plant life and only later transformed into exquisite personification of Beauty, lived with the Muses on Mount Olympus. The Graces exercised a direct and positive influence over work engaging the mind and artistic creation.

In *At Gypsy Women* Eliade used the myth of Cerberus, the monstrous dog that guarded the kingdom of the Dead to prevent the living from entering and, with even greater vigilance, the dead from leaving. Generally depicted with two or more heads, a snake's tail and a ridge of snake heads down its back. Cerberus could never have been taken without the aid of the gods.

Medea, by some traditions the niece and by others the sister of Circe, is a witch who exhibits all the qualities of the perfect tragic heroine. She inspired Euripides in 431 before Christ, which focused on the tragic events of her story, that the popularity of the heroine and the most common from the myth derives; and it was this tragedy that inspired Apollonius Rhodius to write his *Argonautica* as well as such Latin authors as Ennius, Ovid and Seneca. The magical, enthralling love story of the noble Leda, queen of Sparta, and the white swan that embodied no less than the Father of the Gods, has beguiled and inspired artists in all literature periods. Another mythological character is Charon, the Styx ferryman, one of the most well known personage mentioned in Dante's *Inferno*.

These are just some reasons to can say that a large part of human creation fell under Greek mythology symbols.

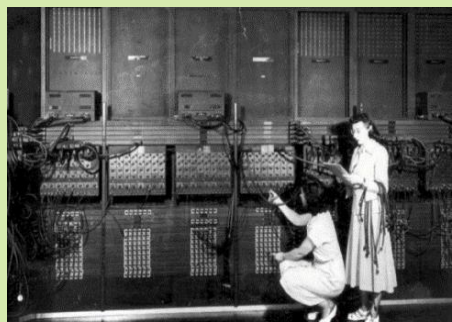
Bibliografie:

- George Lăzărescu, *Dicționar de mitologie*, Casa Editorială Odeon, București, 1992
Panagiotis Christou, Katharini Papastamatis, *Greek Mythology*, Ed. Bonechi, 2007
N. A. Kun, *Legende și miturile Greciei Antice*, Ed. Lider, București, 2003

Femei care au schimbat istoria informaticii

Profesor Cobianu Marcel,
Școala Gimnazială Ciuperceni, Gorj

Ada Lovelace este recunoscută pentru faptul că a scris instrucțiuni pentru primul program de calculator la mijlocul anilor 1800. Este considerată femeia care a inventat programarea. S-a născut Augusta Ada Byron, la data de 10 decembrie 1815, în Londra și a fost fiica celebrului poet romantic britanic, Lord Byron. A fost o matematiciană engleză și o scriitoare cunoscută în

principal pentru munca ei la calculatorul mecanic al lui Charles Babbage, motorul analitic. Este considerată ca fiind primul programator de calculatoare, fiind numită și „profet al erei computerului”, fiind un simbol puternic în tehnologie, în special pentru femeile moderne. Consemnările ei privind motorul includ ceea ce este recunoscut ca fiind primul algoritm care urmează să fie procesat de către o mașină.

Ada Lovelace a avut o viață înconjurată de informație și a ajuns la concluzii care au schimbat radical cursul istoriei și dezvoltarea tehnologiei. Timp de 9 luni, între 1842–1843, matematiciana a tradus un articol al matematicianului italian Luigi Menabrea, despre mașina lui Charles Babbage, numită „Motorul analitic”, o mașină mecanică proiectată cu singurul scop de a tabula ecuațiile polinomiale. Babbage a primit un grant guvernamental semnificativ pentru a-și termina designul. Deși nu a reușit să construiască un model de lucru, Ada a fost fascinată de prototipul mașinii și îl vizita Babbage cât de des putea. Ea a dezvoltat rapid o relație de lucru strânsă cu el, iar Babbage a fost încântat de abilitățile matematice și analitice impresionante ale Adei. În timp ce motorul de diferențiere avea un singur scop, motorul analitic urma să fie un computer programabil general și programabil. Nu era nimic asemănător.

În 1843 Ada Lovelace a publicat instrucțiuni pentru primul program de computer din lume, chiar dacă pe atunci nu exista încă un computer. În timpul celui de-al Doilea Război Mondial, armata americană își dorea un mod mai eficient prin care să prevadă loviturile de artilerie. Astfel, o echipă de specialiști a conceput și realizat un computer lat de 45 de metri, primul computer digital electronic de uz general, pentru a face ajută la realizarea estimărilor armate. Șase femei s-au ocupat de programarea lui: Jean Jennings Bartik, Frances “Betty” Snyder Holberton, Kathleen

McNulty Mauchly Antonelli, Marlyn Wescoff Meltzer, Ruth Lichterman Teitelbaum și Frances Bilas Spence.

Lovelace a scris în notițele sale că se opune inteligenței artificiale, deoarece mașina efectuează doar ceea ce îi este ordonat să efectueze. Chiar dacă poate face analize, asta nu înseamnă că are și abilități analitice. Unul dintre cei mai mari critici ai acestei teorii a Anei Lovelace a fost Alan Turing, celebru matematician și filosof britanic.

Grace Hopper inventează primul program de compilare a datelor, software care acționează ca translator între om și computer. Cu ajutorul lui, inginerii au putut dezvolta programe mult mai ușor.

Ida Rhodes (născută Hadassah Irzkowitz) a emigrat în Statele Unite în copilărie, în timpul Primului Război Mondial, și peste câteva decenii a luat parte la întâlniri săptămânale cu Albert Einstein. Ea a lucrat pentru guvernul SUA și a realizat limbajul de programare C-10 instalat pe cel de-al doilea computer comercial produs în SUA (UNIVAC 1).

Mary Allen Wilkes era o absolventă de filosofie care lucra la MIT când a scris sistemul de operare pentru LINC, primul microcomputer. Mai târziu, ea și-a construit propriul computer acasă, devenind primul utilizator de computer la domiciliu.

Karen Sparck Jones, profesoară, și-a început o carieră în IT lucrând în procesarea limbajului natural și recuperarea de informații la Cambridge. Ea a introdus conceptul de frecvență inversă a documentelor, o metodă statistică pentru a determina cât de importante sunt anumite cuvinte într-un document.

Lorinda Cherry se alătură Unix și începe să lucreze pe instrumente legate de text, printre care la compresia digitală a unei cărți de telefoane. În acest timp, ea contribuie la dezvoltarea unor tehnici statistice care pot fi aplicate pentru găsirea greșelilor de limbă care vor fi apoi încorporate în unul dintre primele site-uri de editare – Typo.

tehnologie.

Sandra Kurtzig, o femeie cu cifră de afaceri de milioane de dolari și-a început propriul business de programare acasă. Un client îi cere un program de management al resurselor, iar ea își dă seama că acesta ar avea mult mai multe aplicații. Face angajări și realizează mai multe aplicații. Compania ei, ASK Computers, nu atrage investitori, ea investindu-și propriii bani în afaceri și devine prima femeie manager al unei companii de

Adele Goldberg a început ca asistent de laborator și a ajuns să conducă System Concepts Laboratory la Xerox Parc, California. Ea a dezvoltat interfețele pe bază de grafică – cursorul, iconul pentru Recycle Bin etc. – care înlocuiesc metodele vechi de control al computerului, prin introducerea comenzilor. Steve Jobs cere o demonstrație a software-ului, ea refuză, însă superiorii ei de la Xerox îi spun să facă demonstrația, în ciuda faptului că ea îi avertizează că va renunța la ceva foarte important. Jobs încorporează multe dintre inovații în desktop-ul Macintosh.

Sora Mary Kenneth Keller, prima femeie din Statele Unite cu un doctorat în programare, a contribuit la dezvoltarea BASIC, un limbaj de programare foarte răspândit în primele vârste ale tehnologiei informației.

Radia Perlman, una dintre puținele studente de la MIT, se angajează la Digital Equipment Corp și dezvoltă algoritmul din spatele Spanning Tree Protocol, o inovație care face posibil Internetul de azi. Acesta permite crearea unei vaste rețele care distribuie informația prin câteva puncte de tranzit. Ea câștigă titlul de “mama Internetului” care nu îi este însă pe plac.

Monica Lam dezvoltă conceptual de livePC, care înseamnă abilitatea de a gestiona computerele în siguranță – o componentă esențială pentru infrastructura IT corporatistă.

Marissa Mayer și-a început cariera ca prima femeie inginer de la Google. Ea stă în spatele homepage-ului motorului de căutare Google și a modului în care utilizatorii interacționează cu Gmail, Google News și Google Images.

Bibliografie:

<https://www.totb.ro/femei-care-au-schimb-istoria/>

STUDIU

Studiu privind impactul tehnologiilor inovative asupra mediului

Profesor Popescu Adriana Gabriela
Liceul Mătășari – Gorj

Grija pentru mediul înconjurător, sau responsabilitatea ecologică, reprezintă preocuparea și acțiunile adoptate pentru protejarea și conservarea mediului în care trăim. Aceasta implică conștientizarea impactului activităților umane asupra naturii și adoptarea practicilor sustenabile pentru a minimiza efectele negative. Grija pentru mediu include, printre altele, reducerea emisiilor de poluanți, gestionarea responsabilă a resurselor naturale, reciclarea, conservarea biodiversității și adoptarea tehnologiilor nepoluante. Este o abordare holistică care vizează echilibrul dintre

dezvoltarea socio-economică și protejarea durabilă a mediului înconjurător pentru generațiile viitoare.

Pentru a avea grijă de mediul înconjurător, puteți adopta următoarele practici:

1. Reciclare: Sortați și reciclați deșeurile pentru a reduce impactul asupra mediului.

2. Economisirea Energiei: Închideți aparatele electrice atunci când nu le utilizați și optați pentru surse de energie durabile.

3. Reducerea Consumului de Apă: Folosiți apa cu grijă, reparați scurgerile și optați pentru aparate eficiente din punct de vedere al consumului de apă.

4. Transport Durabil: Folosiți mijloace de transport durabile, cum ar fi bicicletele sau vehiculele electrice.

5. Plantarea de Arbori: Arborii absorb dioxidul de carbon și contribuți la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.

6. Consum Responsabil: Alegeți-vă produse cu ambalaje reciclabile, susțineți produsele locale și evitați risipa alimentară.

7. Educarea Comunității: Implicați-vă în proiecte comunitare și educați ceilalți oameni despre importanța protejării mediului.

8. Adoptarea unui Stil de Viață Minimal: Reduceți consumul de bunuri și optați pentru produse de calitate, durabile și cu impact minim asupra mediului.

9. Participarea la Acțiuni de Voluntariat: Implicarea în proiecte de conservare a mediului poate avea un impact pozitiv semnificativ.

10. Susținerea Legislației pentru Mediu: Implicați-vă în susținerea inițiativelor legislative care promovează protejarea mediului și dezvoltarea durabilă.

Există mai multe tehnici nepoluante în chimie care sunt proiectate pentru a mima impactul asupra mediului.

Unele dintre aceste tehnici includ:

1. Chimia Verde: Promovează practici sustenabile și utilizarea de substanțe chimice mai prietenoase cu mediul în procesele de sinteză.

2. Cataliza: Utilizarea catalizatorilor poate accelera reacțiile chimice, reducând astfel cantitatea de energie și resurse necesare.

3. Reciclarea Solvenților: Solvenții pot fi reciclați și reutilizați pentru a reduce deșeurile chimice.

4. Metode Alternative de Sintează: Utilizarea metodelor care evită sau minimizează utilizarea substanțelor toxice sau periculoase în procesele de sinteză chimică.

5. Energie Regenerabilă: Trecerea la surse de energie regenerabilă pentru a alimenta procesele chimice, reducând astfel amprenta de carbon.

Aceste tehnici reprezintă doar câteva exemple, iar chimia continuă să evolueze pentru a aborda provocările de mediu și a îmbunătăți sustenabilitatea proceselor chimice.

Aceste tehnici pot include utilizarea de materii prime mai prietenoase cu mediul, reciclarea și reutilizarea substanțelor chimice, adoptarea unor metode de sinteză mai eficiente energetic,

utilizarea catalizatorilor pentru a reduce cantitatea de substanțe necesare într-o reacție chimică, și în general, promovarea practicilor sustenabile în întreaga producție chimică.

Prin implementarea tehnologiilor și metodologiilor nepoluante, se urmărește reducerea amprentei ecologice a activităților umane, contribuind astfel la protejarea mediului înconjurător.

Tehnicile nepoluante sunt metode sau practici care sunt concepute pentru a minimiza sau elimina impactul negativ asupra mediului în timpul proceselor tehnologice, industriale sau a altor activități umane.

Acele tehnici vizează reducerea poluării, conservarea resurselor naturale și promovarea sustenabilității.

Iată 24 de moduri simple și eficiente de a proteja mediul înconjurător:

1. Reduce-Refolosește-Reciclează: Reduceți ceea ce aruncați. Urmați cei 3 R pentru a conserva resursele naturale și spațiul depozitului de deșeuri.

2. Cumpărați cu Înțelepciune: Cumpărați mai puține plastice și aduceți pungi de cumpărături reutilizabile.

3. Plantați mai Mulți Copaci: Copacii furnizează hrană și oxigen. Acestea ajută la economisirea energiei, la curățarea aerului și la combaterea schimbărilor climatice.

4. Nu Aruncați Substanțe Chimice în Căile Navigabile: Alegeți substanțe chimice netoxice în casă și birou. Utilizați substanțe chimice biodegradabile pentru nevoile zilnice.

5. Redu Consumul de Energie: Stingeti luminile atunci când nu sunt necesare, înlocuiți becurile cu leduri eficiente din punct de vedere energetic și deconectați aparatele electronice atunci când nu le folosiți.

6. Plantați arbori și Plante Native: Plantați arbori și plante native, care pot contribui la îmbunătățirea calității aerului și la menținerea biodiversității locale.

7. Economisiți Hârtie: Folosiți ambele părți ale hârtiei pentru imprimare, evitați tipărirea inutilă și opteați pentru facturile și documentele electronice în locul celor tipărite.

8. Participați la Acțiuni de Curățenie a Mediului: Implicați-vă în acțiuni locale de curățenie a mediului, cum ar fi curățenia plajelor sau a parcurilor.

9. Conștientizarea și Educarea: Împărtășiți informațiile cu prietenii și familia cu privire la importanța protejării mediului și încurajarea unor alegeri mai sustenabile.

10. Evitați Risipa Alimentelor: Cumpărarea rațională a alimentelor, depozitarea corectă și consumul responsabil pot reduce risipa alimentelor.

11. Evitați Consumul Inutil de Produse: Planeta este sufocată de gunoaie. Înainte de a cumpăra un lucru nou, ar trebui să ne gândim cât de mare nevoie avem de acel obiect.

12. Aruncați Deșeurile la Coșul de Gunoi: Este un gest simplu și de bun simț care arată respectul față de mediul înconjurător.

13. Donați Lucruri pe care nu le mai Folosiți: Poate că aveți haine care zac în dulap și considerați că nu vi se mai potrivesc. Decât să le aruncați sau să stea acolo, mai bine le donați. Astfel, cineva se va bucura de ele, dar mai ales, veți evita risipa și consumerismul.

14. Implicarea în Acțiuni Ecologice: Implicarea oamenilor în acțiuni de voluntariat în domeniul ecologiei conduce către un mod responsabil de a asigura un mediu sănătos și curat.

15. Măsurați-vă Amprenta de Carbon: Amprentă de carbon, denumită și amprenta CO₂, reprezintă emisiile totale de gaze cu efect de seră, pe care o organizație, un eveniment, produs sau o persoană le produce într-un anumit interval de timp.

16. Folosirea Îngrășămintelor Naturale: Utilizarea îngrășămintelor naturale contribuie la îmbunătățirea texturii și fertilității solului, nu poluează și favorizează dezvoltarea bacteriilor și ciupercilor în sol.

17. Alge pentru Curățarea Apei: Utilizarea algelor pentru a curăța apa poluată este o metodă inovatoare. Algele pot absorbi metale grele și alte substanțe toxice din apă, contribuind la purificarea ei.

18. Utilizarea Deșeurilor pentru Construcții: Construirea cu materiale reciclate sau cu deșeuri reciclabile poate reduce semnificativ impactul construcțiilor asupra mediului.

19. Conservarea Hainelor Second-Hand: Acest fapt contribuie la reducerea producției de textile noi, care implică resurse semnificative.

20. Conservarea Habitatelor Naturale: Protejarea și conservarea ecosistemelor naturale, cum ar fi pădurile, mlaștinile și recifii de corali, sunt vitale pentru menținerea biodiversității.

21. Gestionarea Responsabilă a Produselor Chimice: Utilizarea și eliminarea corectă a produselor chimice, inclusiv a pesticidelor și a substanțelor toxice, contribuie la prevenirea poluării mediului înconjurător.

22. Instalații Panouri Solare Fotovoltaice: Panourile solare fotovoltaice pot fi amplasate pe acoperiș sau pe teren într-o poziție care să maximizeze expunerea la soare, de obicei, orientate spre sud și cu un unghi optim.

23. Instalarea Turbinelor Eoliene: Utilizarea energiei eoliene poate ajuta la reducerea emisiilor de carbon și la economisirea de bani pe termen lung, dar necesită o investiție inițială și planificare adecvată.

TEHNICI NEPOLUANTE . METODE DE IMPLEMENTARE

1. Energii Regenerabile:

Energie Solară: Utilizarea energiei solare pentru producerea electricității prin intermediul panourilor solare.

Energie Eoliană: Generarea de electricitate folosind turbine eoliene care transformă forța vântului în energie cinetică.

Energie Hidroelectrică: Exploatarea energiei potențiale a apei pentru a produce electricitate în hidrocentrale.

2. Agricultură Durabilă:

Rotația Culturilor: Alternarea culturilor pe aceeași parcelă pentru menținerea fertilității solului.

Agricultura Organică: Cultivarea fără utilizarea pesticidelor și a îngrășămintelor chimice sintetice.

3. Reciclarea și Gestionarea Deșeurilor:

Reciclarea Hârtiei, Plasticului și al Sticlelor: Procesul de transformare a materialelor reciclabile în produse noi.

Gestionarea Deșeurilor Periculoase: Tratarea și eliminarea responsabilă a deșeurilor toxice.

4. Transport Nepoluant:

Vehicule Electrice: Utilizarea mașinilor care funcționează pe baza energiei electrice, reducând emisiile de gaze cu efect de seră.

Transport Public Eficient: Dezvoltarea și promovarea transportului public, inclusiv trenuri și autobuze electrice.

5. Eficiența Energetică:

Clădiri Verzi: Construcția și utilizarea clădirilor cu tehnologii eficiente energetic și materiale sustenabile.

Tehnologii de Eficiență Energetică în Industrie: Implementarea unor practici și echipamente care reduc consumul de energie în procesele industriale.

6. Inovare în Materiale Sustenabile:

Materiale Biodegradabile: Dezvoltarea și utilizarea materialelor care se descompun natural și nu poluează mediul.

Reciclarea Avansată a Materialelor: Tehnologii inovatoare pentru reciclarea materialelor complexe și compuse.

7. Conservarea Resurselor Naturale:

Gestionarea Responsabilă a Apei: Utilizarea eficientă a resurselor hidrice și evitarea poluării apei.

Protecția Pădurilor și a Biodiversității: Măsurile pentru conservarea habitatelor naturale și a diversității biologice.

8. Educație și Conștientizare:

Promovarea Sustenabilității: Campanii de conștientizare privind importanța adoptării tehnologiilor nepoluante în rândul populației.

Educație Ecologică: Integrarea conceptelor de sustenabilitate în programele educaționale pentru formarea unor comunități mai responsabile.

BIBLIOGRAFIE

1. https://consecte.com/managementul-calitatii/calitatea-produselor-si-serviciilor-in-economia-conte_mporana.html
2. <https://www.stiucum.com/economie/economie-general/Calitatea-produsului-obiectiv-35682.php> <https://ro.microfiber-leather.com/info/whats-vegan-leather-25130526.html>
3. https://ro.wikipedia.org/wiki/Categorie:Produse_electronice
4. <https://chemicalsinourlife.echa.europa.eu/ro/global-warming-and-chemicals>

Opinii despre predarea- învățarea istoriei și geografiei la clasa a IV-a

Prof. învă. primar, Popescu Maria
Liceul Mătășari, Gorj

Ca știință, istoria oferă cunoașterea faptelor, fenomenelor și proceselor din diferite epoci istorice, înțelegerea și explicarea acestora conform adevărului istoric în mod didactic. Astfel, apare legătura indisolubilă între istorie ca știință și istorie ca obiect de învățământ.

Noua abordare a istoriei ține cont de psihologia elevilor și accesibilitatea cunoștințelor, favorizând formarea noțiunilor și limbajului istoric specific elevilor claselor I – IV.

Programele și manualele de istorie actuale nu asigură conținutul procesului de predare – învățare al disciplinei, selectând calitativ și cantitativ fapte istorice reprezentative pentru spațiul carpato - danubiano – pontic, pentru poporul român. Astfel, momente istorice importante din viața neamului nostru nu pot fi studiate din cauza timpului aferent conținuturilor sau fiind scoase din

curriculum (Dragoș, Mircea cel Bătrân, Vlad Țepeș, Constantin Brâncoveanu, Avram Iancu, Războiul pentru Independență)

Nu sunt de acord cu trecerea peste aceste evenimente istorice care au avut rolul lor bine determinat în contextul trecerii timpului.

Roadele muncii didactice depind în mare măsură de alegerea și folosirea metodelor și procedurilor de predare – învățare. Acest lucru este hotărâtor la clasele mici unde nivelul de cunoștințe ridicat sau scăzut al elevilor se explică prin priceperea și dibăcia didactică a învățătorului. Metodele de învățământ sunt căi folosite de către cadrele didactice în munca cu elevii pentru realizarea obiectivelor instructiv – educative ale școlii.

În acest an școlar am folosit la clasă, ca metode: expunerea sistematică a cunoștințelor-povestire și explicație, conversație, demonstrație, comparație, problematizare, învățare euristică, instruire programată sau învățare prin stimulare, modelare didactică, studiul de caz, algoritimizare, asaltul de idei sau metoda evaluării amânate, joc de rol, precum și o serie de metode specifice gândirii critice, portofoliul, proiectul. La cea din urmă, elevii au manifestat un interes deosebit, dovedind că le place, având uneori solicitări de a lucra în grup diverse teme istorice.(Ștefan cel Mare, București, Suceava)

Folosind oricare metodă de predare – învățare, învățătorul dorește în mod deosebit învățarea conștientă a istoriei, formarea unor deprinderi, comportamente și atitudini deosebite de dragoste, respect față de trecutul țării, de eroii neamului românesc.

Modelele practice exemplificate mai sus, pe care le-am utilizat de-a lungul experienței mele didactice la clasă confirmă faptul că elevii își însușesc cu ușurință judecăți și interpretări ale faptelor, fenomenelor și proceselor sociale din trecut sau prezent. Acestea contribuie în mod nemijlocit la formarea personalității elevilor din perspectiva educației permanente.

Geografia, ca obiect de studiu, contribuie și ea la educația intelectuală a elevilor. Ei își formează o concepție științifică despre lume și deprinderi intelectuale de muncă.

Scopul predării geografiei în școală este de a-i forma pe elevi cu un sistem de cunoștințe despre dinamica formelor de relief, de a-i educa cu dragoste față de ele, de a avea deprinderi practice privind aprecierea fenomenelor meteorologice, hidrologice sau de protejare și ameliorare a mediului geografic în care trăiesc.

Ca să înțeleagă fenomenele geografice, elevii au învățat primele elemente din alfabetul acestei discipline: orizont, puncte cardinale, plan, semne convenționale, hartă, forme de relief, climă, ape curgătoare și stătătoare.

Principalele metode pe care le-am utilizat în cadrul acestei discipline au fost: cuvântul viu al învățătorului (expunere sistematică, conversație, citirea activă cu voce tare a textelor sau lecturilor geografice), demonstrația, lucrul cu harta, observațiile geografice, problematizarea, aplicațiile practice, portofoliul, proiectele de grup care au dus la dezvoltarea spiritului de inițiativă față de protecția mediului de viață, „știu/vreau să știu/am învățat”, „ciorchinele”, mozaicul, jurnalul cu dublă intrare.

Exemplu: „*Jurnalul cu dublă intrare*”, tehnică prin care elevii împart o pagină în două și scriu în partea stângă un pasaj sau o imagine dintr-un text geografic audiat care i-a impresionat în mod deosebit pentru că le-a amintit de o experiență personală, pentru că i-a surprins, pentru că nu sunt de acord cu autorul sau pentru că o consideră relevantă. În partea dreaptă vor comenta acest pasaj: de ce l-au notat? L-a ce i-a făcut să se gândească? De ce i-a intrigat? Pe măsură ce citesc elevii se opresc și notează în jurnal. Jurnalul poate fi utilizat în faza de reflecție, dacă învățătorul revine la text, stabilind o legătură strânsă între cele citite și propria lor curiozitate și experiență.

Un rol deosebit îl au tablourile, ilustrațiile, fotografiile, fotomontajele, obiectele în volum, proiecțiile luminoase, desenele care constituie materialul intuitiv. De un real folos este și Cd-ul didactic cu conținut geografic difuzat în școală.

Folosirea pe scară largă a mijloacelor audio-vizuale ajută la înțelegerea mai precisă a tuturor fenomenelor, întrucât ele pot fi urmărite în cadrul lor natural, pe spații întinse și în strânsă interdependență.

Observarea în natură și în activitatea oamenilor constituie un mijloc principal de cunoaștere, un rol deosebit avându-l identificarea de corespondențe între elemente observate direct și imediat.

Aplicații la lecția „**Câmpiile**”:

- a) *Realizați un scurt text despre o regiune de câmpie pe care o cunoașteți mai bine și precizați următoarele elemente: denumirea acesteia, poziția geografică, altitudinea (aproximativă), râurile care o străbat sau sunt situate în apropiere, aspectul reliefului, forme deosebite.*
- b) *Arătați care este activitatea predominantă pe care o desfășoară oamenii în câmpie.*

Observarea vremii se desfășoară organizat. Temperatura aerului, vânturile, precipitațiile și aspectul cerului zilnic vor fi observate și notate în caiete speciale și pe calendarul naturii, după completarea prealabilă a unor fișe de observare.

Excursia, ca metodă de învățământ asigură însușirea cunoștințelor prin perceperea directă a obiectelor și fenomenelor realizând calea dialectică a cunoașterii. Ele pot fi: excursii preliminare, excursii-lecții, excursii finale, de lungă durată, de scurtă durată, vizite în rezervații naturale. (le-am aplicat la lecțiile despre orizont și linia orizontului, puncte cardinale, forme de relief, ape, vegetație).

Harta putem să o folosim pentru a explica interdependența dintre fenomenele geografice, legăturile între elemente ale mediului geografic, între relief, climă și vegetație. Hărțile sunt necesare pentru localizarea obiectelor și fenomenelor, pentru însușirea noțiunilor și cunoștințelor geografice; formează reprezentări elevilor despre întreaga suprafață a județului și țării, despre bogățiile și frumusețile reliefului, contribuind la educația lor, este izvor de cunoștințe, are calitatea de a vorbi celor care știu s-o înțeleagă, s-o citească, s-o interpreteze; sintetizează cunoștințele geografice ale elevilor și se adresează în același timp gândirii, memoriei și imaginației. Atlasele geografice pentru elevi și șabloanele de contur mi-au fost de un real sprijin în însușirea cunoștințelor de geografie, prin comparare succesivă a unor hărți realizate la scări diferite.

La orele de abilități practice prin modelaj putem realiza cadrul adecvat învățării conturului țării, unui munte, deal câmpie sau confecționarea unei diorame și colaje pentru capitolul „**Vegetația și animalele**”, barometru, morișcă pentru capitolul „**Climă**” sau stegulețe, indicatoare, decuparea unor imagini pentru excursiile imaginare.

Predarea geografiei în acest mod sper să contribuie la educarea elevilor în scopul orientării în natură cu ajutorul instrumentelor și mijloacelor naturale, pe planuri și hărți (planul clasei, planul școlii, planul cartierului, planul orașului). Prin excursii, vizite, lecturi și activități practice organizate, geografia dezvoltă inițiativa, curajul, voința și spiritul colectiv.

Elevul de astăzi în școala viitorului

Prof. înv. primar: Bălescu Claudia Mariana
Liceul Mătășari, Gorj

Elevii de astăzi vin în clase cu mintea predispusă să recepteze și să integreze noul cu ajutorul imaginilor rapide, al videoclipurilor, al stimulilor colorați, puternici. Aceștia au nevoie de fragmentare mărunță a cerințelor, de feedback imediat, de stabilire de misiuni în învățare. Cu toate acestea, actul didactic nu poate fi organizat numai din zona nevoilor lor de stimulare constantă, rapidă și aducătoare de plăcere. Elevul capabil de învățare durabilă este cel care ajunge să iasă din zona de confort, să urmărească o sarcină pe termen lung, să proceseze cerințe duble sau triple și să dezvolte raționamente de analiză, sinteză, evaluare și creativitate din Taxonomia revizuită a lui Bloom.

Așadar, pedagogia de astăzi trebuie să plece de la recunoașterea predispozițiilor cognitive hrănite deja de media, de lumea exterioară și să ghideze copilul către căi de cercetare. Trecerea de la un nivel la celălalt al învățării nu se mai poate face, ca pe vremuri, prin punere la respect, prin activarea fricilor sau a rușinilor sociale, se face prin conectare și strategii didactice activ-participative. Ca să poți dezvolta operațiile gândirii și nivelul raționamentelor, e preferabil ca sarcinile de lucru să fie organizate în doze scurte, clare, de câte 5-10 minute, cu feedback imediat și cu criterii de notare elaborate anterior, împreună cu elevul.

Elevul de astăzi are nevoie să i se descrie concret cum arată ascultarea activă, atenția, liniștea în bancă, de stabilire de mize pentru aceasta și de laude pentru comportament stabil sau autocontrol – așa zisa disciplina pozitivă, de laude permanente ale eforturilor, nu ale rezultatelor; lauda inteligenței distruge nevoia de a încerca lucruri noi sau capacitatea de a se ridica din eșec, de teama invalidării valorii personale.

Elevul de astăzi are nevoie ca în clasă să existe: câte un element de noutate în fiecare zi – în modul de aranjare a mobilei sau în bogăția de material didactic sau de strategie a profesorului, câte un element de "wow" – ceva care să le stârnească atenția, mirarea, câte un rol social atribuit în oră: "ceasornicar", "observator social", "facilitator", "managerul materialelor", întrebări care le hrănesc "ego-ul": "tu ce părere ai?" / "ce te face să crezi asta?"

Elevul de astăzi învață dacă se mișcă-fiecare profesor – chiar și cel de matematică – poate organiza ora ca să existe momente de deplasare, cu un scop anume, din bancă, de regrupare, de schimbare de rol;

Elevul de astăzi are nevoie ca toate criteriile de evaluare să fie dinainte stabilite pentru munca lui, clar și transparent, astfel încât să se poată nota singur – autoevaluarea. Testele – surpriză, de pedeapsă sau testele-fulger sunt percepute ca nedrepte: sunt bune doar dacă sunt acceptate ca provocări. Orele pot începe de la stabilirea de comun acord a obiectivelor. Ce știi/Ce nu știi/Ce aș vrea să aflu – poate fi organizat într-un tabel, ca set de întrebări la care să răspundă înainte de ora propriu-zisă.

Elevii de azi au gândire stelară sau în rețea. Se plictisesc dacă nu există conexiuni între informații către toate domeniile de activitate sau de cunoaștere; au nevoie de provocări cognitive în ritm susținut într-o predare integrată.

Elevii de astăzi au nevoie de trăiri puternice ca să rețină informație. Emoționalul este fundamental pentru memorie și energia de lucru. Copiii de astăzi au nevoie de lideri puternici, de profesori democrați, dar fermi, capabili să le susțină emoțiile și să stabilească riguros planul de

lucru, ce este și ce nu este acceptabil în oră. Fiecare oră nu are nevoie de titlu, ci de transmiterea clară a beneficiilor aduse de ea.

Elevul de astăzi are nevoie de ghidaj pentru tehnici de respirație, meditație, autoreflexivitate, centrare în sine, aliniere cu voința și intențiile proprii – mindfulness.

Elevul de astăzi are nevoie mai puțin de informație, cât de strategii de lucru și gândire. Înainte de a fi profesori de istorie, geografie sau matematică, va trebui să le arătăm cu ce contribuim la creșterea și rafinarea gândirii lor. Pedagogia gândirii vizibile – cu protocoale sau jocuri de gândire este una dintre cele mai eficiente în lume fiind aplicată în cadrul Proiectului Zero al Universității Harvard. Tehnologia trebuie integrată în învățare. Mobilele, tabletele și computerele nu pot lipsi de pe bancă începând cu clasa a IV-a.

Elevul de astăzi învață foarte bine prin joc de rol, prin punerea în pielea personajelor sau a situațiilor istorice, a personalităților științifice etc. Are nevoie de modele pozitive și de empatie.

Elevul de astăzi învață foarte mult în afara clasei – vizite, excursii; are mare nevoie de mobilitate și diversitate. Activitățile extrascolare și transdisciplinare au un rol important mai ales dacă sunt corelate cu unitățile de învățare pentru o învățare autentică și relevantă.

Elevul de astăzi nu suportă educația DOAR cu stiloul în mână. Învață făcând lucruri cu mâinile – modelând structuri, machete, instalații; învață negociind, selectând, exprimând opinii personale.

Elevul de astăzi are nevoie să își vadă familia efectiv interesată de viața lui școlară.

Elevul de astăzi are nevoie să își vizualizeze grafic progresul, direcția, planul de creștere personală.

Pentru a pune în practică aceste idei, noi, cadrele didactice trebuie să luăm în considerare cele șase concepte ale educației secolului 21-lea.

1. Cooperarea

În școala noastră, copiii învață în echipe de 2-4 elevi, având roluri sociale și cognitive precum: secretarul, prezentatorul, verificatorul, ceasornicarul, managerul timpului etc. Ei cooperează pentru a atinge obiectivul comun și devin adevărați team players. Obiectivul comun reprezintă suma eforturilor, talentelor și deprinderilor fiecărui membru al grupului, având mai multă valoare.

2. Gândirea critică

Elevii filtrează, selectează și sintetizează informația găsită în media într-o formă care are sens pentru ei și care poate fi aplicată în viața de zi cu zi.

3. Creativitatea

În secolul al 21-lea, o persoană are nevoie să creeze ceva nou sau într-un mod nou folosind informațiile deja achiziționate. A fi creativ nu înseamnă numai să fii artist în orele de arte vizuale ci și să găsești idei noi pentru rezolvarea unei probleme.

4. Comunicarea

Comunicarea este abilitatea de a prezenta informația într-un mod clar și precis fiind bazată pe ascultare activă. Are diferite scopuri: a informa, a convinge, a motiva și a instrui. Un elev care comunică eficient este un elev pregătit pentru viață.

5.Cultura /Cetățenia

Este bine ca elevul sa fie constient de tot ceea ce îl înconjoara. Cetățenia și cultura sunt în egală măsură importante pentru formarea lui în vederea dezvoltării competenței interculturale și civice.

6.Educarea caracterului – Conectivitatea

Conexiunea socială îmbinată cu tehnologia și capacitatea elevilor de a deveni cetățeni responsabili și activi sunt alte obiective ale școlii secolului 21-lea.

Așadar,școlile din viitor nu vor mai avea de-a face nici cu problema absenteismului școlar, iar acest lucru va fi posibil atât mulțumită tehnologiilor noi, cât și unei schimbări de mentalitate. Pe de o parte, există deja platforme care le permit părinților să vadă în timp real situația școlară a copiilor, să comunice cu profesorii și să verifice dacă cei mici sunt prezenți la toate cursurile. Dar nu numai teama că pot fi văzuți de părinți îi va ține pe copii la școală. Tehnologiile din sălile de clasă ale viitorului, lecțiile interactive și metodele distractive de a-și petrece pauzele vor face școala mai atrăgătoare. Legat de schimbarea de mentalitate menționată mai sus, aceasta s-ar putea manifesta prin reducerea orelor clasice de cursuri și alternarea lor cu ateliere practice, dar și prin scurtarea programului școlar sau renunțarea la conceptul de ”temă pentru acasă”. Cam acestea sunt tendințele în materie de învățământ în unele state, iar rezultatele bune înregistrate mulțumită acestor strategii ar putea asigura adoptarea lor în mai multe țări.

Bibliografie:

S. Butnaru , L.R. Gherasim, Performanță Școlară, Polirom, București, 2013;
Văideanu George, Educația la frontiera dintre milenii, Ed. București 1988

Educația pentru toleranță și respect

Prof. Înv. Primar: Bălescu Claudia Mariana
Liceul Mătășari, Gorj

Lumea actuală, permite conviețuirea dintre oameni deosebit de diferiți în ceea ce privește valorile morale, etnice, religioase, culturale. Sistemele educaționale au datoria de a educa în spiritul respectului și toleranței.

Educația pentru toleranță reprezintă “capacitatea de a accepta diversitatea culturală, lingvistică, etnografică, nutrițională, precum și ideea că nu există soluții imediate pentru toate problemele; în sens socio-politic nu presupune acceptarea nonvalorii, a fanatismului, a agresivității.

Învățarea, ca proces și caracteristică umană fundamentală, permite ființelor omenești achiziția de valori, cunoștințe, atitudini și comportamente, astfel încât, în urma acestui proces, fiecare persoană să știe să facă anumite lucruri pe care nu le știa sau nu le putea realiza înainte. În acest proces, un rol deosebit de important îl are formarea și încurajarea unui comportament bazat pe toleranță și respect.

Dintre multiplele deprinderi pe care trebuie să le aibă în vedere un cadru didactic pentru formarea unui comportament bazat pe toleranță și respect, se pot aminti deprinderea de a încheia relații cu ceilalți, de a se ajuta reciproc, deprinderea de a-ți asuma responsabilități, precum și deprinderea de a cultiva relații de prietenie, colaborare și respect reciproc în diverse situații.

Toleranța presupune acceptarea celui alt, egalitate, iubire, responsabilitate, solidaritate. Toate acestea sunt strâns legate de cultivarea unor trăsături pozitive de caracter: cinste, hotărâre, modestie, tact și sinceritate.

Se pune întrebarea cum putem face să-i învățăm pe copii să fie toleranți. Ce soluții găsim pentru a-i ajuta pe copii să devină niște adulți capabili să se integreze în societate acceptându-i pe ceilalți?

Primul răspuns, și cel mai important, este EXEMPLUL PERSONAL. Încercând mereu să fii exemplu pozitiv pentru elevii tăi, să elimini prejudecățile și să manifesti respect pentru ceilalți vei ajuta copiii să înțeleagă și să accepte diversitatea.

De asemenea, trebuie acordată o atenție deosebită materialelor folosite în cadrul activităților educative (texte, cântece, prezentări, opere de artă). Atunci când apar stereotipuri injuste, este bine să le discutăm cu elevii, să le explicăm cu sinceritate, astfel încât elevii să învețe să accepte că deși suntem diferiți avem aceleași drepturi și obligații. Activitățile de conștientizare a conceptelor legate de toleranță și respect includ, fără îndoială, informații. Se pot folosi concepte cum ar fi: toleranță, egalitate, discriminare, prejudecăți, stereotip vorbindu-se despre fiecare în parte cu elevii.

Un alt mod prin care putem încuraja copiii să îi respecte pe cei din jur este să îi ajutăm să se respecte pe ei înșiși. Copiii care au complexe, care nu se simt bine în pielea lor, au tendința de a se comporta urât cu ceilalți. Ajutându-i să se iubească, îi ajutăm să îi accepte și pe ceilalți. Lauda, folosită echilibrat și oportun, este un mijloc eficient prin care putem ajuta copiii să se prețuiască și să cunoască și valoarea celor din jur.

Tot în ajutorul formării unui comportament bazat pe toleranță și respect putem folosi corijarea derapajelor comportamentale prin comentarii pozitive. Oferirea unei alternative în locul utilizării interdicțiilor este o variantă mult mai agreabilă și mult mai ușor de acceptat de către copii.

Poate că cel mai bun sfat referitor la toleranța față de ceilalți îl primim de la Gautama Buddha care spune: "Fă în așa fel încât să fii bun cu cel tânăr, milostiv cu cel bătrân, simpatizând cu cel care se străduiește și tolerant cu cel slab și greșit. Uneori, în viața ta, ești câte puțin din fiecare dintre ei."

BIBLIOGRAFIE:

Joița, Elena - *Pedagogie și elemente de psihologie școlară*, Editura Arves, Craiova, 2003
Văideanu, George - *UNESCO – 50. EDUCAȚIE*, Editura Didactică și Pedagogică RA., București, 1999

Jocurile didactice – mijloace active de predare învățare centrate pe elev

Prof. înv. primar, Țuncu Liliana
Liceul Mătășari, Gorj

Anticiparea caracteristicilor școlii de mâine care să aibă ca finalitate pregătirea absolvenților pentru *a fi* și *a deveni*, pentru autonomie, pentru autoeducație poate constitui sursă de criterii pentru redefinirea obiectivelor și finalităților ciclurilor, treptelor, obiectivelor de învățământ.

Asemenea obiective impun schimbări radicale în conținutul și tehnologia educației. Selectarea și prelucrarea cunoștințelor se va realiza predominant după principiul interdisciplinarității, se va apela cu precădere la strategiile euristice de predare - învățare, mijloacele tehnologice și îndeosebi calculatoarele vor permite o individualizare mai accentuată a învățământului.

În ceea ce privește metoda de învățare se apreciază că rolul principal este jucat de descoperire, deoarece în ordinea activităților contează punerea elevului în situația de a mânui, a rezolva contradicții, probleme.

În relația dintre componentele procesului de învățământ: intrări – resurse umane și materiale; proces – interacțiunea dintre obiective, conținut-metodologie, forme de organizare, relații de evaluare, ieșiri – produse materializate în nivelul de pregătire al elevilor este necesar ca fiecare învățător să găsească mijloacele și modalitățile practice de realizare optimă a activității. Prin urmare strategia didactică trebuie să includă neapărat în coordonatele sale și această preocupare a învățătorului prin captarea și menținerea în permanență în condițiile de „*întă tensiune*” a atenției și interesului elevului.

Reușita în școala primară depinde în bună măsură de felul în care este abordată problema jocului. Jocurile didactice organizate în lumina psihologiei învățării, reprezintă un mijloc activ și eficient de instruire și educare a școlarului mic. Acest tip de activitate cu un aparent aspect de divertisment, este în fond o activitate aptă să răspundă unor importante obiective ale procesului instructiv educativ.

Utilizând jocul în procesul de predare-învățare, îmbinând ineditul și utilul cu plăcutul, activitatea didactică devine mai interesantă, mai atractivă. Prin jocul didactic elevul își angajează întreg potențialul psihic, își ascute observațiile, își cultivă inițiativa, voința, inventivitatea, flexibilitatea gândirii, își dezvoltă spiritul de cooperare, de echipă.

În învățământul primar jocul didactic se poate organiza cu succes la toate disciplinele școlare, în orice moment al lecției, ca activitate de sine-stătătoare, urmărindu-se fie dobândirea

noilor cunoștințe, priceperi și deprinderi, fie fixarea și consolidarea acestora, fie verificarea și aprecierea nivelului de pregătire al elevilor.

Acest mijloc instructiv-educativ are valori formative cu atât mai profunde cu cât decurg mai firesc din atracțiile copiilor și creează un cadru socio-afectiv și intelectual propice dezvoltării intelectuale independente și originale. El îl pune pe elev în situația de a fi activ, de a înțelege, de a dobândi noi achiziții prin efort propriu.

Pornind de la aceste probleme se naște capacitatea de „a vedea” căi diversificate de operare cu datele și de a căuta multiple și diverse soluții.

Jocurile didactice dezvoltă flexibilitatea gândirii, determină crearea conexiunilor interdisciplinare, determină plăcerea căutărilor.

Apreciind pozitiv încercările individuale, evitând pe cât posibil critica și evaluările negative, se poate crea un climat de încredere în forțele proprii, de dragoste pentru activitatea în care elevii se descătușează total.

Cunoscând locul pe care îl ocupă jocul în viața copilului, este ușor de înțeles eficiența folosirii lui în procesul instructiv educativ.

Jocurile didactice reușesc prin specificul lor, cu mai mult succes ceea ce prin mijloace obișnuite nu s-a obținut și anume să mărească productivitatea procesului de predare-învățare, să i se mărească eficiența.

În condițiile actuale în care înscrierea la școală, se face la vârsta de șase ani, se impun o serie de măsuri destinate să prevină dificultățile de învățare ale elevilor. Un prim element îl constituie cunoașterea particularităților psihologice și implicațiile pedagogice ale învățării.

Un alt aspect important în acest sens îl constituie strategia didactică utilizată, concretizată într-o varietate de metode, procedee și mijloace de învățământ care să faciliteze transmiterea materiei și formarea unor abilități.

Cel mai important element în această abordare îl constituie jocul didactic, ca activitate de bază a copilului și în același timp modalitate de inițiere treptată în procesul complex al învățării. Există o strânsă interdependență între evenimentele de la începuturile învățării copilului și succesele sau insuccesele din viitoarea activitate educațională.

2. În noile accepțiuni ale reformei, în învățământul primar accentul cade pe dezvoltarea dimensiunii formative a pregătirii, deoarece nu însușirea unui volum mare de cunoștințe îl fac pe micul școlar bine pregătit, ci mai ales dobândirea unor capacități, abilități și operații intelectuale necesare actului de cunoaștere care favorizează învățarea.

Ca activitate fundamentală a copilului, jocul poate contribui la formarea unei atitudini față de muncă. Jocul îi dă posibilitatea de a-și folosi imaginația, îl ajută să pună în practică abilitățile și priceperile dobândite, el contribuie la îmbogățirea bagajului de cultură dezvoltându-i creativitatea și sensibilitatea.

3. Un om motivat pentru ceea ce face, realizează acțiunea respectivă la maximul capacităților sale. De aceea putem concluziona că aspectele motivaționale trebuie să-și găsească un loc mai important în preocupările învățătorilor, legate de realizarea lecțiilor.

O mare atenție trebuie acordată modalității de „captare a atenției” în vederea formării unei motivații pozitive.

Introducerea unui joc didactic în această etapă a lecției se constituie un stimul motivațional performant atât pe plan cognitiv, instructiv, formativ și afectiv volițional.

Am constatat din practica școlară că mecanismele atenției voluntare sunt condiționate de contextul psiho-fizic al lecției, de atractivitatea formelor de prezentare a conținutului, că întărirea influențează decisiv performanțele elevilor, iar autoîntărirea este esențială pentru învățare.

Așadar învățarea nu se realizează prin întărire externă (recompensă, notă, pedeapsă) ci mai eficient prin autoîntărire pozitivă (joc, întrecere, distracție).

ELEMENTELE DE JOC

Există variate elemente de joc: întrecerea (emulația, competiția) individuală sau pe grupe de elevi, cooperarea între participanți, recompensarea rezultatelor bune (dar nu înțeleasă în mod îngust) sau penalizarea greșelilor comise de cei antrenați în jocurile de rezolvare a exercițiilor bazate pe surpriză, așteptare, aplauze, cuvântul stimulator etc. Este foarte important ca elementul de joc să se împletească strâns cu sarcina didactică, să mijlocească realizarea ei în cele mai bune condiții.

CONȚINUTUL JOCULUI DIDACTIC trebuie să fie accesibil, recreativ și atractiv prin forma în care se desfășoară, prin mijloacele de învățământ utilizate, prin cunoștințe la care se apelează.

MATERIALUL DIDACTIC folosit, conduce la reușita jocului, de aceea este bine să fie variat, adecvat conținutului jocului, să slujească cât mai bine scopul urmărit. Pot fi folosite: planșe, folii, fișe individuale, cartonașe, jetoane, truse cu litere, figuri geometrice, etc.

REGULILE JOCULUI: Pentru realizarea sarcinii propuse și pentru stabilirea rezultatelor întrecerii se folosesc regulile de joc propuse de învățător sau cunoscute, în general, de elevi. Regulile jocului concretizează sarcina didactică și realizează sudura între aceasta și acțiunea jocului, antrenează întregul colectiv de elevi.

Jocurile didactice cuprind unele reguli care precizează cine poate deveni câștigătorul jocului, dar pot cuprinde și unele restricții – elevii care greșesc vor fi eliminați din joc sau vor fi penalizați, depunctați.

Acceptarea și respectarea regulilor de joc determină pe elev să participe la efortul comun al grupului din care face parte. Subordonarea intereselor personale celor ale colectivului, angajarea pentru învingerea dificultăților, respectarea exemplară a

regulilor de joc, succesul, îl pregătesc pe copil pentru activitatea viitoare, pentru integrarea în societate.

Valoarea formativă pe care o prezintă jocul, precum și diversitatea obiectivelor educaționale pentru a căror rezolvare este folosit jocul, duc la necesitatea unei clasificări a jocurilor. O clasificare a jocurilor se poate realiza din mai multe puncte de vedere: după CONȚINUT; după OBIECTIVELE urmărite; după MATERIALUL folosit; după GRUPELE DE STRUCTURI și PROCESE PSIHOLOGICE solicitate preponderent în joc.

A. Dintre toate aceste criterii, cele mai semnificative rămân CONȚINUTUL și OBIECTIVELE. Astfel, jocurile pot fi:

- a) jocuri de dezvoltare a vorbirii,
- b) jocuri matematice, de cunoaștere a mediului;
- c) jocuri de orientare în spațiu;
- d) jocuri de mișcare
- e) jocuri pregătitoare (de deschidere sau sensibilizare) în vederea înțelegerii unor jocuri, jocuri aplicative cu funcția de fixare a unor reguli sau procese și de extindere a acestora asupra unor situații noi.

Caracterul creator in orice domeniu, nevoia omului de a se adapta în continuu la situații , la procese și probleme de muncă noi , impun ca școala , odată cu funcția ei informativă , să dezvolte și aptitudinile intelectuale ale elevilor, independența și creativitatea gândirii.

Bibliografie :

Piajet J; 1971 *Psihologia copilului*, E.D.P. București

Ilie Vali ;2007 , *Pedagogie, perspective teoretice și aplicative* , Editura Universitatea Craiova

Lectura copiilor și dezvoltarea abilităților de comunicare

Prof. Înv. Primar: Stănulescu Elena Loredana
Liceul Mătășari, județul Gorj

Motto: “Citește! Citind mereu, creierul tău va deveni un laborator de idei și imagini, din care vei întocmi înțeleșul și filosofia vieții”. (Mihai Eminescu)

Lectura constituie piatra de hotar dintre cele două lumi - copilărie și adolescență. Poveștile, povestirile, poeziile ajută la formarea și dezvoltarea unui vocabular elevat, modelează caractere și conturează trăsături morale ce pot fi urmate.

Părinții ar trebui să se întrebe cât mai des „Ce cărți a mai citit copilul meu? ”

Niciodată nu este prea devreme ca părinții să înceapă să citească propriului copil. Cartea va deveni pentru el un prieten drag. Chiar dacă părinții sunt ocupați, trebuie să-și găsească timp, cel puțin treizeci de minute pentru povestea de fiecare seară.

Cititul în fața copilului și în special cititul cu voce tare dau rezultate deosebite. Este un moment special pentru ei, când se simt aproape de părinți și iubiți de aceștia. Părinții pot înregistra poveștile preferate ale copilului lor și să le dea acestuia pentru a le asculta atunci când dorește.

Studiile făcute în domeniu arată că de la vârsta de șese luni se poate citi bebelușului povești. Iată câteva avantaje ale cititului:

- copilul începe să comunice mai ușor;
- sunt stimulate aptitudinile de ascultare, memorie și pe termen mai lung
- capacitatea de exprimare și un vocabular bogat;
- ascultându-ți vocea, copilul se simte în siguranță;
- cu cât îi citești mai multe povești, cu atât copilul va fi mai expus comunicării orale și începe să vorbească mai repede, articulând corect cuvintele..

Cel mai important aspect este faptul că citindu-i copilului se creează o legătură unică între ceea ce-i place copilului –vocea ta – și cărți.

Părintele poate face din lectură un ritual zilnic de preferat înainte de somnul de dupăamiază și seara la culcare. Copiii adoră să asculte aceeași poveste de mai multe ori.

Cărțile pentru copii au texte simple și imagini relevante.

Dacă un copil va crește într-o casă în care nu există nicio carte, iar părinții nu-și petrec timpul decât uitându-se la televizor sau jucându-se pe computer, copilului îi va fi greu să înțeleagă importanța cititului, iar lecturile recomandate de învățător sau profesor i se vor părea chinuitoare

și chiar inutile.

Motivarea este esențială în munca de transformare a un copil într-un cititor înfocat.

Părinții împreună cu copiii trebuie să amenajeze un „colț al cărții”, special pentru el, unde să se regăsească și să citească (să i se citească) în liniște.

Împreună cu copiii, părinții pot merge în librării sa-i ajută să aleagă singuri cărțile. Îi vor îndruma să urmărească ecranizări și spectacole, adaptări după cărțile pentru copii.

Copilul nu trebuie forțat să citească prea multe poezii sau lecturi care-i depășesc vârsta, iar dacă vor descoperi o poveste care îi place foarte mult trebuie lăsat s-o citească de mai multe ori.

La bucătărie copilul poate fi pus să citească din cartea de bucate sau să scrie lista de cumpărături, iar în magazin să citească și să bifeze ceea ce s-a cumpărat.

Citirea alternativă –o pagină părinții, o pagină copilul sau un capitol părintele, un capitol copilul, oferă acestuia atractivitate și plăcerea de a citi. Plăcut pentru copii este și cititul pe mai multe voci, cu dialog preponderent, la care participă întreaga familie. Jocurile literare „Termină propoziția”, „Continuă acțiunea” sunt iubite de copii și le stimulează imaginația.

Din experiența noastră și a părinților s-a observat că orice copil se bucură cel mai tare când sunt în centrul atenției, când toată lumea vorbește și se joacă cu ei. Au apărut astfel cărțile personalizate, unde personajul principal este copilul respectiv, iar prietenii acestuia sunt celelalte personaje din poveste.

Cărțile personalizate pentru copii sunt o adevărată unealtă de educație având un impact pozitiv asupra dezvoltării ulterioare a copilului, inducându-i un sentiment de siguranță și încredere în forțele proprii.

În grădiniță și în familie, copilul se formează ca ascultător de lectură. De aceea, în primii ani de școală, trebuie să stimulăm interesul pentru citit, să-l îndrumăm în așa fel încât lectura să devină o deprindere statornică, iar cu timpul, elevul să conștientizeze că lectura este o activitate individuală cu caracter permanent.

Cititul reprezintă o treaptă a succesului școlar. Spre deosebire de alte atracții, cititul necesită participare activă. Televiziunea, radioul, calculatorul necesită o participare pasivă. Stăm foarte liniștiți și ne uităm cu atenție la ecranul unui calculator sau televizor, în timp ce la lectura unei cărți este necesară, mai presus de toate, imaginație pentru a umple locurile libere din poveste. Aceasta înseamnă

o lectură bine îndrumată, înseamnă criterii clare în legătură cu alegerea textelor, cu accesibilitatea acestora:

- mărimea textului potrivit cu vârsta cititorului;
- numărul corespunzător de personaje;
- numărul mic de acțiuni pentru a fi reținute;
- pondre mică acordată descrierilor;
- alegerea genurilor și speciilor literare adecvate (acțiuni din lumea fantasticului, răsturnări de situații);

- limbajul folosit de autor.

Scriitorul român I. L. Caragiale afirma acum aproape un secol : "O carte bună de citire, în vârstă fragedă, este, poate, una din împrejurările cele mai hotărâtoare ale vieții unui om. Multe cariere intelectuale nu se datoresc altei împrejurări decât unei cărți căzute la vreme bună în mâinile unui copil, tot așa precum umbra multor stejari seculari se datoresc căderii unei ghinde pe pământ prielnic".

Într-adevăr o carte bună e o călătorie prin care descoperi și te descoperi, te raportezi la ceilalți, la un ideal; îți ridică întrebări care te ajută să te cunoști mai bine, să analizezi, să compari și să-i înțelegi și pe alții.

Se înțelege că gustul pentru lectură se formează mai timpuriu decât interesul pentru cartea științifică. De aceea în învățământul preșcolar și primar informațiile sumare legate de mediul înconjurător sau istorie se transmit prin intermediul povestioarelor. Acestea fac

trecerea de la lumea fabuloasă a poveștilor din grădiniță la cea reală lămurită și explicată tot prin epos. Cu cât povestirea este mai atractivă și afectiv realizată captând în proporție mare atenția copiilor, cu atât ei se identifică cu eroii povestirilor, vor revenirea sau continuarea povestirii, ba chiar lecturaproprie pentru a o comenta cu alți colegi sau prieteni. Cadrul didactic trebuie să răspundă prompt, la momentul adecvat, dorințelor copiilor de cunoaștere și înțelegere. Să-i conducă la biblioteca pentru copii, să-i impresioneze prin mulțimea și varietatea cărților și să le stârnească interesul prin povestirea doar a unui moment de mare tensiune din carte pentru a-i incita pe copii la continuarea lecturii în timpul liber.

Lectura este, probabil, cea care ne ajuta cel mai mult în viața. Facută să lumineze mintea omului și să-i încălzească sufletul, cartea este purtătoarea peste milenii a înțelepciunii și a cunoașterii umane, un obiect de cultură, deopotrivă de important în toate domeniile: literatură, artă, știință, tehnică.

Dupa cum spunea Mircea Eliade în „Inercarea labirintului”, „Suntem condamnați să învățăm și să ne trezim la viața spirituală prin cărți.”

Cartea este un univers magic în care marii visători ai umanității au transmis generațiilor următoare zestrea lor de gânduri și de sentimente. Cartea este o lume în așteptare. Când o deschide, cititorul dă viață spiritelor ei vrăjite și cartea începe să trăiască.

Bibliografie:

- M. Peneș, „Literatura pentru copii”, Ed. Ana, București, 2006.
- Georgeta Pânișoară, „Psihologia copilului modern”, Ed. Polirom, 2011

Comportament deviant

Studiu de caz

Prof. Înv. Primar: Stănulescu Elena Loredana
Liceul Mătășari, județul Gorj

I Date personale

1. Nume și prenume : M.C.
2. Locul și data nașterii : TG-JIU, 19 iulie 2014
3. Domiciliul : Mătășari
4. Clasa : a III-a

II Date familiale

1. Ocupația și locul de muncă al părinților.
  - Tata : fără ocupație
  - Mama : casnică
2. Structura și componența familiei . Familia acestui copil se compune din bunica din partea mamei și alți 3 frați
3. Tipul familiei . Părinții nu sunt căsătoriți, sunt analfabeti. Familia trăiește la limita sărăciei.

Problematica existentă :

C. are 9 ani și este elev în clasa a III-a . Din cei 4 copii ai familiei doar C. și S. (fratele din clasa a VI a) mai frecventează școala, ceilalți frați au abandonat-o, fie din motive de nepromovare a anului școlar (3 ani consecutiv repetenți), fie din cauza absențelor nenumărate. Problemele financiare ale familiei și-au spus cuvântul de asemenea, mai ales ca tatăl muncește doar când dorește și crede că fiecare om trebuie să aibă grijă doar de el însuși.”A te descurca în viață de mic înseamnă să fii călit și pregătit pentru viitor”- după părerea acestuia.

Nici A. nu a beneficiat de prea multă atenție din partea mamei sau a tatălui, deseori fiind cu hainele dezordonate și murdare, fără pachetul cu mâncare, fără caiete sau alte rechizite, doar cu manualele primite de la școală și un ghiozdan vechi, împrumutat cine știe de unde. Este uneori agitat în clasă, aparent fără un motiv serios, vrea să iasă afară “pentru a se liniști “, vorbește urât doar cu colegii, în rest are relații bune de colaborare cu cei din clasele mai mari, de a căror protecție se bucură, precum și de a fraților, care sunt gata să intervină în afara școlii pentru “ a rezolva situațiile”. Absentează și de fiecare dată motivul este “nu am putut să vin”, când se termină orele părăsește ultimul clasă și își strânge cu grijă puținele lucruri de pe bancă, ba chiar șterge tabla rămasă scrisă în graba elevului de serviciu pe clasă. Rezultatele sale la învățătură sunt slabe și foarte slabe, nefrecventarea grădiniței spunându-și cuvântul.

Domeniul de intervenție – comportamental

Pentru început a fost necesar să se stabilească un program de întâlnire cu C și cel puțin o dată pe săptămână cu părinții acestuia. Activitățile de consiliere individuală permit intrarea în profunzimea problemelor cu care se confruntă aceștia. Surprinzător, tatăl s-a arătat cel mai interesat de participare, “din pură curiozitate”.

Plan de intervenție

Lipsa afectivității, încă din copilărie, poate determina tulburări afective, concretizate în comportamente deviante. Părinții nu valorizează școala. Trebuie lucrat pe marginea ideii de familie, responsabilitatea membrilor, dragostea necondiționată a părinților. Lipsa de susținere a

copilului aflat în dezvoltare atât intelectuală cât și psihică , poate avea consecințe nefaste asupra întregii personalități. El a venit în clasa I cu un mare handicap față de ceilalți.(nu cunoștea nici culorile, pe când unii colegii puteau citi).Lipsa de comunicare l-a făcut să își aleagă singur modele nepotrivite sau să apeleze la numeroase tertipururi pentru a ieși din situații diverse (mințea sau reacționa violent când era întrebat de o anumite situație).

Obiective pe termen scurt :

- identificarea tuturor cauzelor care au favorizat apariția comportamentului deviant;
- analiza situațiilor care trebuie remediate urgent pentru a preveni abandonul, posibile sancțiuni sau chiar incidente neplăcute;
- cercetarea relațiilor cu persoanele apropiate de care se simte legat emoțional (părinții, frații, colegii, cadrele didactice);
- identificarea punctelor slabe și a punctelor tari ale personalității, pentru a ști ce trebuie evidențiat, modul de adaptare și evoluția copilului, o instruire intensivă și directă pentru dezvoltarea competențelor în ariile cu probleme;
- conștientizarea tuturor celor implicați pentru acordarea sprijinului afectiv și comunicațional necesar.

Obiective pe termen lung :

- cunoașterea intereselor și aptitudinilor lui A. pentru a-l ghida în activitățile școlare viitoare (dacărealizează desene pe bancă poate fi atras de latura artistică), lucru care poate fi explorat atât de cadrul didactic de la clasa cât și de cel de sprijin;
- conștientizarea greșelilor și identificarea posibilităților de remediere a acestora, stabilirea unor căi de acțiune pentru îndreptarea comportamentului; - conștientizarea riscurilor la care se expune prin comportamentul pe care-l are;
- educarea copilului în ceea ce privește stăpânirea de sine, autocontrolul, învingerea propriilor temeri; (faptul că rămâne ultimul în clasă și chiar șterge tabla, ne poate arăta faptul că așteaptă săi se întindă o mână de ajutor, arată că poate fi util, că poate să compenseze cu ceva comportamentul deviant);
- formarea unui EU social, capabil să fie rezistent la frustrare, cu o imagine de sine mai ridicată după posibilitățile reale pe care le deține;
- identificarea laturilor, componentelor și trăsăturilor celor mai importante de personalitate;
- studierea în profunzime a particularităților de temperament, a nivelului de inteligență, a parametrilor afectiv-emoționali, a nivelului controlului de sine.

Planul de intervenție personalizat
Terapia cognitiv-comportamentală

În demersul nostru scopul urmărit este acela de a diminua tulburările de comportament ale copilului, de a-l ajuta să se integreze în colectivul de elevi, în care este evident că nu se simte confortabil (metode de auto-educație,intervenții prin joc, realizarea unui management comportamental și întărirea operantă). Prioritară este îmbunătățirea capacităților de autoreglare și a strategiilor

reflexive de rezolvare de probleme. Prin terapie copilul trebuie ajutat, motivat să răspundă cu succes la o sarcină de învățare. Prin urmare nivelul de motivare trebuie să crească progresiv, pentru o bună integrare și în același timp recuperare. Așa își va controla mai bine impulsurile de

moment. Tehnicile de management al comportamentului au avut la bază respectarea anumitor reguli și recompensarea copilului pentru fiecare progres.

Împreună cu colegii și cadrul didactic de la clasă am stabilit un set de reguli legate de comportament valabile pentru toți. (A fost aleasă o mascotă a clasei care stătea la loc vizibil pentru orice faptă bună. Copilul care avea un comportament exemplar o agăța în perete, când regulile erau încălcate mascota era pusă în dulap.) Jocurile au dus la o coeziune a grupului, la internalizarea unor reguli, am mers de la simplu la complex, A. fiind apreciat pentru desenele realizate și sprijinul necondiționat acordat colegilor. A fost foarte mândru când în cadrul unui joc unul din colegi a afirmat că are suflet bun și este harnic. S-a dovedit a fi îndemânat și la confecționarea de materiale, ba chiar aplaudat de colegi când a terminat primul de asamblat o machetă.

Dezvoltarea abilităților de comunicare și relaționare

S-a urmărit activizarea vocabularului, realizarea de activități diferențiate în cadrul lecțiilor ca el să aibă posibilitatea să recupereze cunoștințele pierdute.

Consilierea familiei

Discuțiile cu părinții au avut drept scop inducerea de modificări în ceea ce privește relaționarea. Au învățat că dacă sunt alături de A. el poate să fie o mândrie pentru ei, poate să-și depășească statutul actual. Abandonarea cursurilor ducea la pierderea alocației de stat, prin urmare nu își doreau acest lucru, ca în cazul fraților mai mari. Ba chiar mai mult, prin menținerea în școală beneficiau de bursă socială și ajutor 4 de rechizite. La anumite concursuri de îndemânare copilul a câștigat și unele recompense. Familia toată a beneficiat de ajutoare în sărbătorile religioase (Paște/Crăciun) și astfel au văzut că școala e alături de ei. S-a urmărit îmbunătățirea relațiilor părinte-copii, folosirea întăririlor verbale (aprobare/dezaprobară), recurgerea la întăriri consistente, stabilirea împreună a unor reguli ale familiei, formularea cerințelor într-un mod eficient.

Concluzii :

- familia trebuie permanent atrasă către școală și motivată în susținerea ulterioară a băiatului, mama ar putea să se ocupe de vestimentație și pachetul cu mâncare, frații să-l ajute la teme, acolo unde se pricepe, iar tatăl să lucreze pentru binele tuturor;
- comportamentele deviate ale băiatului vin din sfera tulburărilor emoționale, lipsa afectivității și a comunicării cu familia au dus la atitudini nedorite, el aflându-se permanent în căutarea unui suport afectiv; problemele de natură afectivă au condus și la o scădere în plan cognitiv, la o lipsă a motivației pentru învățare;
- nu trebuie sancționat elevul ci numai comportamentele deviate, iar pedeapsa trebuie să subție procesul de disciplinare, contribuind astfel la dezvoltarea abilităților de control și autoreglaj comportamental;
- se impune câștigarea elevului prin realizarea unei legături apropiate, importantă în procesul de transformare, în atingerea obiectivelor pe care ni le-am propus;
- așteptările trebuie formulate clar, pe înțelesul copilului.

FEMEIA, definiția dragostei

Elev: Zoican Ana-Maria
Clasa: a XI-a B, Liceul Mătăsari – Gorj
Profesor coordonator: Udriștioiu Alina

O femeie este oglinda societății. În societate, femeia are diverse roluri de la popularizarea planetei până la menținerea unui echilibru în lume. Ea este definiția dragostei, îngrijirii, maternității, responsabilității, puterii. Femeia își iubește și îi pasă de soțul ei și de familia sa, menține cultura, iar cu alte cuvinte putem spune că ea creează societatea. Ea este primul profesor și partener al copilului ei, având un rol important de mare în dezvoltarea copilului.

Astăzi femeile sunt mult mai independente, chiar dacă în trecut nu putea să-și îndeplinească visurile și erau considerate mai puțin capabile să îndeplinească sarcini, iar în ultimii ani femeile au luptat pentru drepturile și libertățile lor și au câștigat. În prezent, ele sunt implicate în toate domeniile, fapt care a demonstrat că sunt mult mai capabile decât bărbații.

Bărbatul a denigrat femeia de multe ori și încă o face deoarece el nu poate să accepte că femeia poate fi independentă sau să fie peste nivelul lui, ajungându-se de multe ori ca acesta să aplice violența fizică și cea domestică, iar dreptatea să fie mereu de partea lui. Din cauza acestui lucru, femeia își pierde încrederea de sine și ajunge să fie tot ea cea de vină. În ultimii ani, există multe campanii în favoarea femeii având de multe ori succes. În prezent, o femeie a murit din cauza rănilor îndurate în arest, după câteva zile petrecute în comă, Mahsa Amini a fost arestată și dusă la centrul de detenție din cauză că ar fi avut o ținută corespunzătoare, iar la câteva zile după ce s-a aflat despre ea femeile au făcut un protest prin care își ard eșarfele și își taie părul în public. Putem concluziona că femeile sunt cele mai puternice și sunt mereu alături una de altă.

Propun să ne imaginăm cum ar arăta planeta fără femei și am observa că există multe efecte negative, de exemplu ciclul normal al vieții ar părea imperturbabil, însă mortalitatea și-ar face apariția, astfel ele mențin viața pe această planetă.

Femeia are un rol important în familie deoarece aceasta îi este mereu aproape soțului, fiind tovarășul acestuia. Ea de multe ori renunță la propriile plăceri ca bărbatul ei să se simtă bine și să-i ofere tot ce are nevoie. Pentru soțul ei ea reprezintă loialitatea și puritatea. Ca mamă, ea este prima care îl învață pe copil ce înseamnă codul moral, valorile și lucrurile esențiale. Ea organizează totul în așa fel încât fiecare membru să aibă hrană, somn și timp adecvat, astfel dedică muncă, timp și gândire bunăstării membrilor familiei.

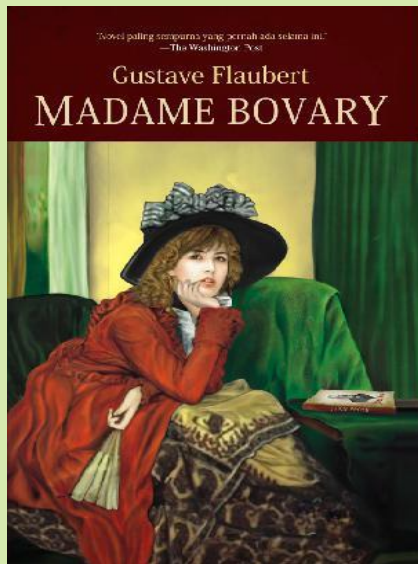
Cu doar câteva decenii în urmă, femeile au avut un statut social mai scăzut, fiind obligată să gestioneze gospodăria și să stea numai cu propriul copil fără să lucreze sau să-și continue studiile, dar cu timpul s-au eliberat de aceste limite ale căminului și au mers pe propriul drum fără sprijinul bărbatului.

Femeile sunt cele care au susținut creșterea societății și au modelat viitorul națiunilor, iar acestea fiind considerate sursa puterii și simbolul progresului.

Drama celebrelor femei ale literaturii universale, Emma Bovary și Anna Karenina

Elev: Brînzan Renato Constantin
Clasa a VIII-a B, Liceul Mătășari
Coordonator: Cățăgoi Laura Anca

Femeia i-a inspirat pe marii creatori ai lumii încă din cele mai vechi timpuri, însă conceptul femeii a trecut prin mai multe schimbări de-a lungul istoriei. Deseori a ocupat rolul secundar în societate, ce primea doar sarcini de procreare și educare a copiilor. În funcție de statutul social, femeile beneficiau de anumite drepturi. Literatura realistă a secolului al XX-lea abordează din ce în ce mai des subiectul feminin, construind personaje ce se tulbură, își analizează viața, comportamentul, deciziile corecte și greșite. Literatura a devenit un spațiu de ilustrare a unor teme specifice privind condiția femeii: familia, iubirea, căsătoria, căutarea propriei identități. Dacă bărbatul simbolizează, de regulă, forța, pragmatismul, afirmarea socială, femeia e îndreptată mai mult spre ideea de ideal intangibil, de eșec. Exemple de opere literare din literatura universală ce aduc în prim plan imaginea femeii sunt "Doamna Bovary" de Gustave Flaubert, "Anna Karenina" de Lev Tolstoi sau "Jane Eyre," de Bronte Charlotte. Acestea zugrăvesc tabloul femeii din diferite perspective, accentuând condiția dramatică și profunzimea sentimentelor femeii.

În romanul "Doamna Bovary" personajul principal, Emma Bovary, este o femeie deșteaptă cu ambiții înalte, căsătorită însă cu un medic mediocru (Charles), motiv pentru care nu reușește să atingă „adevărata dragoste”. Este veșnic nemulțumită de statul său social, de aspectul monoton al vieții sale. Tânjește după o pasiune clocotitoare, după o viață mai dinamică, după luxul claselor înalte. Destinul Emmei, ca personaj, reprezintă drama femeii de la mijlocul secolului al XIX-lea, despre care Flaubert însuși mărturisea într-o scrisoare: “Biata mea Bovary, fără îndoială că suferă și plânge în douăzeci de sate din Franța la această oră”. Madame Bovary este simbolul decăderii morale eterne, al prăbușirii umane și al simțurilor dezlănțuite. Frumoasa tânără care devine printr-o căsătorie banală doamna Bovary trăiește o existență exaltată, cufundată în sine și în visele de mâna a doua, inspirate din cărți de consum popular cu cavaleri și marchize. Ea neagă realitatea, căutând iubirea zugrăvită în cărți, chiar dacă trăiește lângă un bărbat anost care nu bănuiește nimic din zbuciumul emoțional care marchează existența soției sale. Emma este femeia dornică de a accede spre fericirea ideală, dar pentru că nu o găsește alături de soțul ei, încearcă să o cunoască alături de mai mulți amănți, Leon și Rodolphe.

Drama neîmplinirii sale este o urmare a caracterului său oscilativ întrucât aceasta nu se poate hotărî asupra dorințelor sale. Emma îndeplinește toate condițiile pentru a nutri un sentiment permanent de insatisfacție deoarece ea nu își conștientizează dorința; nu o poate decât simți. Doamna Bovary este o femeie în permanență dezamăgită, aproape depresivă. Paradoxal este că nimic nu-i poate aduce satisfacția, mereu va fi altceva mai mult de dorit, idealul care, prin definiție, nu poate fi atins. Ea este prină în această structură circulară a dorințelor, iar atunci când visele ei devin realitate, își dorește deja altceva. Deoarece realitatea nu îi oferă ceea ce își dorește, Emma își găsește refugiul în literatură. Viața sa interioară foarte elaborată îi permite să trăiască în mintea sa, într-o realitate conformă dorințelor sale. Tocmai din cauza faptului că ea nu se poate mulțumi cu nimic mai puțin decât idealul, nimic nu este bun sau satisfăcător. Ea nu reușește să găsească nimic bun în viața pe care o trăiește pentru că este departe de ceea ce își dorește ea să fie. Își dorește totul sau nimic, idila cu tot ce înseamnă ea, cu tot ce își imaginează sau găsește în cărțile citite de ea.

Pentru definirea caracterului și temperamentului Emmei, un citat din cap. VI al romanului este deosebit de relevant: „Îi plăceau doar lucrurile din care ar fi putut să tragă un fel de folos personal; și înlătura ca zadarnic tot ce nu-i mergea de-a dreptul la inimă, fiind din fire mai mult sentimentală decât artistă, căutând emoții, nu priveliști“. De aici putem concluziona că Emma este închisă, de la început, în limite psihologice înguste, care fac din ea un personaj superficial și egoist, ce posedă totodată două calități esențiale, misticismul visului și senzualitatea corpului. Altfel spus, este victima propriilor calități. Capcana vieții Emmei Bovary constă în faptul că, prin eliberarea de povara visului și prin dominarea pasiunilor sale, calitățile nu îi provoacă decât accentuarea suferințelor. Moartea este pentru Emma singura posibilitate de a se salva de rușine, dar și de disprețul societății, care o ignoră și o consideră o femeie mediocră.

În romanul "Anna Karenina" al lui Lev Tolstoi, protagonista este tipul femeii adulterine ce încearcă să găsesască fericirea în afara familiei, ceea ce îi va aduce, în final, moartea. Anna este femeia capabilă de sacrificiu, o femeie iubită, extrem de frumoasă cu părul negru cârlionțat, ochii cenușii care păreau negrii din cauza genelor foarte dese, pasul ușor și pielea foarte albă care se bucura de admirația înaltei societăți din Petersburg. Firul vieții este condus de viața socială și lumea mondenă, în care Anna este dispusă să facă sacrificii - sacrificându-și familia și pierzând iubirea fiului său, Serioja, doar pentru a trăi sentimentul dragostei pure. Anna Karenina este o femeie impunătoare și apreciată în societatea țaristă și își folosește farmecul pentru a-l cuceri pe contele Vronski, dar societatea o condamnă pentru acest fapt.

Găsește iubirea adevărată și sacrifică totul pentru ea, însă această trăire aduce cu sine respingerea societății, izolare, depresie, îi tulbură sentimentele și o împinge la moarte.

Anna reprezintă femeia care nu acceptă o viață monotonă de familie și care aspiră la o dragoste idealistă. Cu cât își dorește mai mult acest lucru, cu atât autodistrugerea ei ca individ devine mai mult inevitabilă. Ea nu suportă să trăiască în minciună și îi spune adevărul soțului ei. Din acest moment destinul Annei devine tragic. Rămâne însărcinată, se îmbolnăvește și este la un pas de moarte. Soțul este osedat de ideea onoarei, de felul cum se vede purtarea sa și a familiei sale în opinia mondenă. El dorește să păstreze aparențele, ignoră adulterul soției și îi cere să se poarte astfel ca societatea sa nu fie scandalizată. Cei doi îndragostiti sunt fericiți pentru scurt timp, fericirea lor fiind umbrită de faptul că Anna nu reușește să obțină divorțul și nu își mai poate vedea fiul, iar societatea aristocrată o respinge. Iubirea pasională dintre ei se schimbă, devine bolnăvicioasă, cu scene de gelozie, posesivitatea Annei făcându-l pe Vronsky să-și dorească libertatea, să petreacă, să lipsească de acasă. Anna consideră sinuciderea ca un mod de a-și ispăși păcatele, de a scăpa de sentimental de vinovăție și de al pedepsi pe Vronsky, ea nu se mai gândește nici macar la copil și privește moarte cu seninătate. Această mare îndrăgostită îi jertfește, pe rând, pe toți ai ei (pe soț, pe copil, până la urmă și pe iubit, pe care alege să se răzbune prin sinucidere).

Drama umană este înfățișată de acțiunile celor două femei sub toate aspectele ei, cu trecerea de la fericirea mult dorită, la tristețea sfâșietoare. Accentul adesea cade pe fapte ce denotă slăbiciuni, vicii, blesteme și decăderi omenești.

Bibliografie:

https://ro.wikipedia.org/wiki/Doamna_Bovary

<https://www.recenziecarte.ro/doamna-bovary-de-gustave-flaubert/>

[https://ro.wikipedia.org/wiki/Anna_Karenina_\(roman\)](https://ro.wikipedia.org/wiki/Anna_Karenina_(roman))

MAGDA PETROVANU

Elev: Cocea Lavinia , clasa a VIII-a,
Liceul Mătășari , Gorj
Profesor Coordonator: Popescu Adriana

Magda Noela Petrovanu (n. 27 decembrie 1923 – d. 22 august 2008) a fost un chimist român, profesor universitar și inventator român, cofondator , alături de prof. Ioan Zugrăvescu, a domeniului ciclimoniu-ilidelor.

A urmat în Iași cursurile școlii primare ale Colegiului „Notre Dame de Sion” și ale Facultății de Științe, Secția Fizico-Chimice la Universitatea din Iași. A absolvit facultatea în anul 1946, ca șef de promoție, cu diplomă Magna Cum Laude.

Devine doctor în Științe Chimice în anul 1954, sub conducerea profesorului Constantin Vasile Gheorghiu. Cariera academică o începe ca asistent (în 1946) la Facultatea de Chimie, Catedra de Chimie organică, încheind-o ca

profesor (promovată în 1969) la aceeași catedră. Obține în 1956 titlul de doctor în științe chimice cu lucrarea „Formazani și săruri de tetrazoliu”. În 1971 devine doctor docent în Științe la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.

Magda Petrovanu a fost profesor invitat la diverse universități din Europa (Gand, Bruxelles, Paris, Nantes, Marsilia, München, Heidelberg și Bonn) și membru al unor societăți de fizică și chimie, naționale și internaționale. A primit numeroase distincții naționale și internaționale, între care profesor evidențiat (1980, Academia Română), profesor emerit (1998, "Alexandru Ioan Cuza" din Iași), Chevalier de l'ordre des palmes académiques (decret din 22 august 1977 al Secretariatului de Stat al Universităților din Franța).

A publicat peste 200 de lucrări științifice (citate în monografii și reviste de prestigiu), peste 50 brevete de invenție, 11 cărți, printre care: N-Ylid Chemistry (McGrow-Hill, London, U.K., 1972) tradusa apoi și în limba română: Chimia N-ilidelor (București, Editura Academiei, 1974, împreună cu I. Zugrăvescu), Cicloadiții 3+2 dipolare (București, Editura Academiei, 1984, împreună cu I. Zugrăvescu), Istoria chimiei (București, Editura Academiei, 1962, coautor Barbu Herșcovici), Istoria chimiei în România până la 1944 (Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 1997, împreună cu Maria Caproșu, Ionel Mangalagiu).

După o bogată activitate de peste cinci decenii, Magda Noela Petrovanu a trecut în neființă în ziua de 25 iulie 2008 și a fost înmormântată în Cimitirul „Eternitatea” din Iași.

În memoriam, începând din anul 2009 Facultatea de Chimie a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași organizează Concursul Național de Chimie „Magda Petrovanu”, concurs care se adresează elevilor din ciclurile gimnazial și liceal.[1][2]

BIBLIOGRAFIE

1. ^ Pagina Concursul de Chimie „Magda Petrovanu” pe situl Facultății de Chimie a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
2. ^ George Cojocar, Peste 1.500 de elevi prezenti la Concursul Național de Chimie, Flacara Iasului, 25 aprilie 2012
3. https://ro.wikipedia.org/wiki/Magda_Petrovanu

Poezie

Visez ...

Eleva Isabell Maria Danciu,
Clasa: a XI-a B, Liceul Mătășari – Gorj
Profesor coordonator: Cățăgoi Laura Anca

Mă scufund în versuri,
Din tot ce a fost – au rămas doar resturi ,
Iubirea-i de-acum apusă .

Deasupra-i luna din nopțile târzii,
Eu stau și-acum, să știi -
Cu gândul tot la tine ...

Nu poți să-asculți
Că sufletul ți-e ca un munte ,
Spre care nu există punte.

Căci muza ta de aș fi fost
Râuri de-aur aș fi trimis spre tine,
Dar gândul tău fugea de mine.

Un gând frumos

Eleva Sorina Elena Bădăi,
Clasa: a XI-a B, Liceul Mătășari – Gorj
Profesor coordonator: Cățăgoi Laura Anca

Grădinareasa -
Cu ochii plini de speranță,
lacrimirele revărsate,
zâmbetul chinuit,
inima sângerată
A sădit cu drag o floare.

Floarea iarna
Nu a pierit,
Nu a degerat,
Nu s-a chinuit,
Și mereu a înflorit.
Mulțumesc, chip strălucit.
Chiar dacă au trecut
furtuni dureroase,
apele războinice,
anontimpurile singuratice –
În livada ta, ai făcut o floare să strălucească.

Streinu Andrada, clasa a VII-a B, Profesor coordonator: Udriștioiu Alina, Liceul Mătășari